

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.10.17.
COM(2023) 660 final

2023/0379 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az (EU) 2016/1011 rendeletnek a referenciamutatókra vonatkozó szabályok hatálya, a
harmadik országban található referenciamutató-kezelő által előállított
referenciamutatók Unióban való felhasználása és bizonyos jelentéstételi követelmények
tekintetében történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez a javaslat a jelentéstételi követelmények racionalizálását célzó első intézkedéscsomag részét képezi. Célja az engedélyezés és a nyilvántartásba vétel racionalizálása, valamint az uniós vállalatok, különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k, nevezetesen a kisebb referenciamutató-kezelők és referenciamutató-felhasználók) terheinek enyhítése. Az említett vállalatokra vonatkozó szabályozási keret többrétegű, vagyis az előállított referenciamutató típusától függően eltérő szabályok és jelentéstételi követelmények alkalmazandók. Az (EU) 2016/1011 rendelet (a továbbiakban: referenciamutatókról szóló rendelet vagy BMR) célja, hogy – azok méretétől és rendszerszintű jellegétől függetlenül – kezelje a referenciamutatók pontosságával és integritásával kapcsolatos aggályokat. A kérdés az, hogy arányosak-e a BMR bizonyos követelményei, különösen akkor, ha a referenciamutató-kezelők által előállított referenciamutatókat használó eszközök, ügyletek vagy alapok összértéke alacsony, vagy ha a referenciamutató-kezelők az indexeket kétoldalú szerződések alapján, korlátozott számú referenciamutató-felhasználó számára állítják elő (egyedi indexek). A BMR-keret felülvizsgálatát a piaci szereplők szorgalmazták, akik azt is kérték hogy a szabályozási követelmények legyenek arányosak a referenciamutatók rendszerszintű jelentőségével, illetve a tagállami vagy uniós piacok működésében betöltött szerepük jelentőségével.

„Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményében¹ a Bizottság hangsúlyozta egy olyan szabályozási rendszer fontosságát, amely biztosítja, hogy a célkitűzéseket a lehető legalacsonyabb költségek mellett érhék el. Ezért kötelezettséget vállalt arra, hogy új lendületet ad a jelentéstételi követelmények racionalizálásának és egyszerűsítésének, azzal a végső céllal, hogy 25 %-kal csökkentse ezeket a terheket, a kapcsolódó szakpolitikai célkitűzések veszélyeztetése nélkül.

A jelentéstételi követelmények kulcsszerepet játszanak a jogszabályok megfelelő nyomon követésének és helyes végrehajtásának biztosításában. Költségeiket nagyrészt ellensúlyozzák az általuk nyújtott előnyök, különösen a kulcsfontosságú szakpolitikai intézkedések nyomon követése és az azoknak való megfelelés biztosítása terén. Ugyanakkor fontos egyszerűsíteni ezeket a követelményeket annak érdekében, hogy megfeleljenek céljuknak, továbbá, hogy csökkenjenek az adminisztratív terhek. A jelentéstételi követelmények aránytalan terheket róhatnak az érdekelt felekre, köztük a kkv-kra és a mikrovállalkozásokra, emellett a szervezeti és technológiai fejlődés szükségessé teszi az eredeti jelentéstételi követelmények kiigazítását.

Ezért prioritásként kell kezelni a jelentéstételi kötelezettségek egyszerűsítését és az adminisztratív terhek csökkentését.

E jogalkotási javaslat célja a BMR hatályának felülvizsgálata és hiányosságainak kezelése, valamint működésének célzott javítása.

• Politikai és jogi háttér

¹ COM(2023) 168.

A referenciamutató olyan index², amelyet referenciaként használnak egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet árának meghatározásához vagy egy befektetési alap teljesítményének méréséhez. Jelenleg széles körben állítanak elő referenciamutatókat, többek között referenciakamatlábakat (például EURIBOR), részvénypiaci referenciamutatókat (például a CAC 40, DAX vagy S&P 500 indexet) és árupiaci referenciamutatókat (például az energiapiacra a West Texas Intermediate vagy a Brent). A BMR hatálya alá tartozó mögöttes eszközosztályok magukban foglalják a részvényeket (és a részvényjellegű instrumentumokat, például a tőzsdén kereskedett alapokat), a fix hozamú instrumentumokat, a kamatlábakat, a hiteleket vagy a devizaárfolyamokat, valamint különböző tőzsdei árukat.

Az 1–3. táblázat bemutatja, hogy a jelenlegi BMR háromféle alapon különbözteti meg a fő eszközosztályokra vonatkozó fő referenciamutatók típusait: 1. a referenciamutatót használó eszközök összértéke, 2. a mögöttes eszközosztály és 3. a referenciamutató kiszámításához használt bemeneti adatok típusai.

² Az index jellemzően egy árra vagy mennyiségre vonatkozó statisztikai mérőszám, amelyet a mögöttes adatok reprezentatív halmaza alapján számítanak ki vagy határoznak meg.

1. táblázat: Hatályos jogszabályok: a referenciamutatók megkülönböztetése az EU-ban való felhasználás mértéke alapján

Kategória	Mennyiségi küszöbérték ³	Az minősítéshez szükséges beavatkozás	Jogkövetkezmény	Jelenlegi állomány
Kritikus referenciamutatók	- 500 milliárd EUR, vagy - 400 milliárd EUR + a 20. cikk (1) bekezdésének c) pontjában szereplő 2 minőségi kritérium, vagy - a referenciamutató olyan adatszolgáltatók adatszolgáltatásán alapul, amelyek többségükben valamely tagállam területén találhatók, és a referenciamutatót az adott tagállamban kritikusnak ismerik el.	A Bizottság a BMR 20. cikkének (1) bekezdésével összhangban végrehajtási jogi aktusokat fogad el (bizottsági végrehajtási jogi aktus ⁴).	További szabályok alkalmazandók (20–23. cikk), ideértve a kötelező kezelést (az illetékes hatóság a referenciamutató közzétételének folytatására kötelezheti a referenciamutató-kezelőt) és a kötelező adatszolgáltatást (ha a referenciamutató-kezelő arról értesíti az illetékes hatóságot, hogy az adatszolgáltató meg kívánja szüntetni a bemeneti adatok szolgáltatását, az illetékes hatóság előírhatja az adatszolgáltató számára azok szolgáltatását).	EURIBOR, WIBOR, STIBOR, NIBOR
Jelentős referenciamutatók	- A referenciamutató nem kritikus jellegű és megfelel az alábbi kritériumok egyikének: - 50 milliárd EUR, vagy - a referenciamutató nem, vagy csak nagyon kevés megfelelő piacvezérelt helyettesítővel rendelkezik, és amennyiben a referenciamutató előállítását megszüntetnék, vagy azt olyan bemeneti adatok alapján állítanák elő, amelyek már nem teljes mértékben tükrözik a mögöttes piaci vagy gazdasági valóságot, illetve nem megbízhatók, az egy vagy több tagállamban jelentős mértékben és kedvezőtlenül befolyásolná a piacok integritását, a pénzügyi stabilitást, a fogyasztókat, a reálgazdaságot vagy a háztartások vagy a vállalkozások finanszírozását.	A referenciamutató jelentősnek vagy nem jelentősnek minősítéséről a referenciamutató-kezelő felügyeletért felelős illetékes hatóság határoz.	- A BMR II. címében foglalt követelmények célzott enyhítése a „betartás vagy indoklás” elve alapján (lásd a BMR 25. cikkét) - A már felügyelet alatt álló szervezetek esetében a jelentős referenciamutatók kezeléséhez csak nyilvántartásba vétel szükséges.	A 2022. szeptemberi becslés szerint 6 referenciamutató-kezelő 50 jelentős referenciamutatója tartozott a BMR hatálya alá ⁵ .
Nem jelentős referenciamutatók ⁶	Kritikusnak vagy jelentősnek nem minősülő referenciamutató		- A BMR II. címében foglalt követelmények	Minden egyéb referenciamutató

³ Számítása azon uniós pénzügyi eszközök, pénzügyi ügyletek vagy befektetési alapok összértékén alapul, amelyek referenciájaként a referenciamutató-kezelő által meghatározott referenciamutatót használják.

⁴ A Bizottság (EU) 2016/1368 módosított végrehajtási rendelete.

⁵ Ebben a számban nincsenek benne az akkoriban elismeréssel vagy jóváhagyással nem rendelkező nem uniós referenciamutató-kezelők jelentős referenciamutatói, amelyek száma nem ismert.

⁶ Ezen referenciamutatók esetében többé nem lenne szükség a referenciamutató-kezelő nyilvántartásba vételére; lásd lejjebb.

			messzemenőig való enyhítése a „betartás vagy indoklás” elve alapján (lásd a BMR 26. cikkét) - A nem jelentős referenciamutatók kezeléséhez csak nyilvántartásba vétel szükséges.	
--	--	--	---	--

2. táblázat: Hatályos jogszabályok: a referenciamutatók megkülönböztetése a mögöttes eszközosztály alapján

Mögöttes eszközosztály	Fogalom meghatározás	Az e minősítéshez szükséges beavatkozás	Jogkövetkezmény
Referencia-kamatlábak	„referenciamutató, amelyet [...] olyan kamatláb alapján határoznak meg, amelyen a bankok egymástól vagy bankokon kívüli szereplőktől kölcsönt vesznek fel, vagy kölcsönt nyújtanak a pénzü piacon”	Nincs szükség beavatkozásra. A referenciamutató minősítéséről az érintett eszközosztály alapján a referenciamutató-kezelő felügyeletéért felelős illetékes hatóság határoz.	A referencia-kamatlábak a BMR I. mellékletében meghatározott külön szabályok hatálya alá tartoznak.
Árupiaci referenciamutatók	„referenciamutató, amelynek [...] alapul szolgáló eszköze [...] áru, kivéve a [...] kibocsátási egységeket”		Árupiaci referenciamutatók, a következők kivételével: - olyan árupiaci referenciamutatók, amelyekhez a felügyelt szervezetek többsége szolgáltat bemeneti adatokat; - olyan árupiaci referenciamutatók, amelyek egyben szabályozott adatokon alapuló referenciamutatók is; - olyan kritikus árupiaci referenciamutatók, amelyek mögöttes eszköze arany, ezüst vagy platina; ezek a BMR II. mellékletében meghatározott külön szabályok hatálya alá tartoznak.
Egyéb (beleértve a következőket: részvény, fix hozam, adósság, árfolyam stb.)	[minden referenciamutató] egyéb		A BMR általános szabályainak hatálya alá tartoznak

3. táblázat: Hatályos jogszabályok: a referenciamutatók megkülönböztetése a bemeneti adatok típusa alapján

A bemeneti adatok típusa	Fogalom meghatározás	Az e minősítéshez szükséges beavatkozás	Jogkövetkezmény
Szabályozott adatokon alapuló referenciamutató	Olyan referenciamutató, melyet a következőket felhasználó képlet alkalmazásával határoznak meg: a) teljes mértékben a következők által szolgáltatott bemeneti adatok: i. kereskedési helyszín, vagy harmadik ország olyan kereskedési helyszíne, amellyel kapcsolatban a Bizottság [...] [egyenértékűségi] határozatot fogadott el [...]; ii. jóváhagyott közzétételi mechanizmus (APA) [...] vagy összesített adat-szolgáltató [...]; iii. jóváhagyott jelentési mechanizmus (ARM) [...];	Nincs szükség beavatkozásra. A referenciamutató minősítéséről a felhasznált bemeneti adatok típusa alapján a referenciamutató-kezelő felügyeletéért felelős illetékes	A szabályozott adatokon alapuló referenciamutatókra a bemeneti adatok ellenőrzése, a jogsértések bejelentése és a bemeneti adatok szolgáltatása tekintetében jelentősen enyhébb követelmények vonatkoznak (lásd a 17. cikket). A szabályozott adatokon alapuló referenciamutatók nem minősíthetők kritikus

	iv. villamosenergia-tőzsde [...]; v. földgáztőzsde [...]; vi. aukciós platform; vii. szolgáltató, akihez a referenciamutató-kezelő az adatgyűjtést kiszervezte [...], amennyiben a szolgáltató az adatokat teljes mértékben és közvetlenül az e pont i–vi. alpontjában említett szervezettől kapja; b) befektetési alapok nettó eszközértéke	hatóság határoz.	referenciamutatónak, még akkor sem, ha átlépik a 20. cikkben meghatározott mennyiségi küszöbértékeket.
Minden egyéb referenciamutató	Minden olyan bemeneti adat, amely nem minősül szabályozott adatnak		A BMR általános szabályainak hatálya alá tartoznak

A pénzügyi piacok globális piacok, így a referenciamutatók előállítása és felhasználása nemzetközi jellegű. Az európai bankok, befektetési alapok és más referenciamutató-felhasználók⁷ számos célból hivatkoznak uniós és nem uniós referenciamutatókra, kezdve a saját kockázatuk – többek között a kamat-, a hitel- és a devizaárfolyam-kockázatok – fedezésének céljától az ügyfelek kockázatának fedezésére szolgáló termékek kínálatán át az olyan befektetési portfóliók létrehozásáig, amelyek a referenciamutatót befektetési mintaként vagy a befektetési portfólió teljesítményére vonatkozó referenciamutatóként használják. A BMR a hatálya alá tartozó felhasználás lehetőségeit a következőképpen határozza meg:

- valamely indexet vagy indexkombinációt referenciaként használó pénzügyi eszköz kibocsátása;
- pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet alapján fizetendő összeg valamely index vagy indexkombináció referenciaként történő használatával való meghatározása;
- szerződő félként való részvétel olyan pénzügyi ügyletben, amely valamely indexet vagy indexkombinációt referenciaként használja;
- [...] hitelkamatláb előállítása valamely index vagy indexkombináció alapján számított felárként vagy haszonkulcsként [...];
- befektetési alap teljesítményének valamely index vagy indexkombináció révén történő mérése [...].

A BMR a referenciamutatók EU-n belüli felhasználását is szabályozza⁸. A BMR célja tehát, hogy a referenciamutatók tekintetében uniós szinten biztosítsa az uniós piacok megfelelő működését, valamint a fogyasztók és befektetők magas szintű védelmét, amint azt a BMR (6) preambulumbekzdése is hangsúlyozza. Ennek megfelelően a BMR 29. cikke a referenciamutatók Unióban való felhasználását szabályozza.

A BMR 2018. január 1-jén lépett hatályba, azonban a meglévő referenciamutatók és a nem uniós referenciamutatók tekintetében 2019. december 31-ig tartó átmeneti időszokról rendelkezik. A nem uniós referenciamutatókra vonatkozó határidőt azóta már kétszer

⁷ A felügyelt szervezeteket a BMR 3. cikke (1) bekezdésének 17. pontja határozza meg.

⁸ A BMR 2. cikkének (1) bekezdése. A BMR a referenciamutatók uniós felügyelt szervezetek általi felhasználását szabályozza, amely szervezetekre „referenciamutató-felhasználóként” hivatkozunk. E felügyelt szervezetek ügyfeleire, vagyis azokra a befektetőkre és vállalkozásokra, amelyek a fent említett felhasználási lehetőségeken keresztül kitettségre tesznek szert a referenciamutatókkal szemben, a referenciamutatók „végfelhasználóiként” hivatkozunk.

elhalasztották; sőt, a Bizottság 2023 júliusában felhatalmazáson alapuló rendelettervezetet fogadott el a BMR keretében azért, hogy újból, ezúttal 2025. december 31-ig meghosszabbítsák az uniós felügyelt szervezetek által felhasznált harmadik országbeli referenciamutatókra vonatkozó átmeneti időszakot⁹.

A BMR az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete (IOSCO) pénzügyi referenciamutatókra vonatkozó elveire és az IOSCO olajárjelentő ügynökségekre vonatkozó elveire támaszkodik. Ezeket az elveket 2012–2013-ban, nemzetközi szinten dolgozták ki a referenciamutatók manipulációjával kapcsolatos híradásokra válaszul. Az elvek azóta az egész világon fontos viszonyítási pontként szolgálnak a referenciamutatók szabályozása tekintetében, betartásukat a szakmai referenciamutató-kezelők többsége önbevallással igazolja.

• A javaslat áttekintése

A Bizottság e javaslat előterjesztésével egyfelől mérsékelni kívánja a jelentéstételi követelményeket és az általános szabályozási terheket, másfelől teljesíteni kívánja azon megbízatását, amely a BMR hatályának és nem uniós referenciamutatók felhasználására vonatkozó szabályainak a felülvizsgálatára irányul. Két hiányosságot kíván orvosolni:

- (1) a jelenlegi BMR aránytalanságát, különösen azt, hogy a nem jelentős referenciamutatók kezelői az általuk előállított referenciamutató első felhasználásától kezdve nyilvántartásba vételi követelmény hatálya alá tartoznak;
- (2) azt a potenciális visszatartó erőt, amelyet az elismerés vagy jóváhagyás megszerzésére vonatkozó követelmény gyakorol a harmadik országbeli referenciamutató-kezelőkre annak mérlegelésekor, hogy kínálják-e referenciamutatóikat az EU-ban. A nem uniós referenciamutató-kezelőknek a székhelyük szerinti joghatóságuk gyakori felügyeleti hiányosságai miatt lényegesen több követelményt kell teljesíteniük, amikor elismerés vagy jóváhagyás megszerzésével kívánnak hozzáférni az uniós piachoz. Ez potenciálisan csökkenti az uniós referenciamutató-felhasználók rendelkezésére álló referenciamutatók választékát.

A BMR szakpolitikai célkitűzései várhatóan akkor is megvalósulnak, ha a rendelet a kritikus referenciamutatókra, a jelentős referenciamutatókra, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra összpontosít. Ezért ez a javaslat a nyilvántartásba vételi vagy engedélyezési követelménynek, valamint a tartalmi követelmények többségének az alkalmazását az említett referenciamutató-kategóriák kezelőire korlátozná.

A racionalizálás előnyei

Ez a javaslat újrakalibrálja a BMR hatályát. Az anyagi jogi szabályok változatlanok maradnak, de a referenciamutatók rendszerszintű jelentőségén alapuló megközelítést követve csak kisebb számú piaci szereplőre lesznek alkalmazandók. A javaslat az eljárási szabályok kisebb javításait is magában foglalja: egyértelműsíti azokat a rendelkezéseket, amelyek gyakorlati alkalmazása nehézségeket okozott, különösen a referenciamutató-felhasználók számára.

A javaslat csökkenti továbbá a nem jelentős referenciamutatók kezelőinek nyilvántartásba vételével és felügyeletével kapcsolatos terheket. A legtöbb referenciamutató-kezelő (mintegy

⁹ Lásd: <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/delegatedActs/2036?lang=hu>

90 %) ebbe a kategóriába tartozik, referenciamutatóik felhasználása ugyanakkor gazdaságilag kevésbé jelentős.

Ami a BMR múltbeli alkalmazását illeti, meg kell jegyezni, hogy az illetékes nemzeti hatóságok az elmúlt négy évben összesen egyetlen bírságot szabtak ki. Ezt a bírságot a BaFin (a német Szövetségi Pénzügyi Szolgáltatási Felügyelet) szabta ki 2021-ben, egy felügyelt szervezet valamely kritikus referenciamutatóhoz való adatszolgáltatásával kapcsolatban¹⁰. E javaslat keretében a kritikus referenciamutatókhoz való adatszolgáltatás továbbra is ugyanolyan felügyeleti ellenőrzés tárgyát képezi.

A javaslat a referenciamutatókat felhasználó uniós felügyelt szervezetek esetében megszüntetné a hatályos BMR harmadik országokra vonatkozó fejezetében előírt felhasználási korlátozásokat, mivel azok a tapasztalatok szerint akadályozzák a nem uniós referenciamutatók többségének felhasználását¹¹. A javaslat célja továbbá, hogy mérsékelje az uniós referenciamutató-felhasználók megfeleléssel kapcsolatos jelenlegi terheit, például azt, hogy honlapokon és nyilvános nyilvánosságokban egyedileg ellenőrizniük kelljen az általuk referenciamutatóként használni kívánt indexek szabályozási státuszát. E tehercsökkentés lehetősége jelenleg abból adódik, hogy a referenciamutatókat alapértelmezés szerint jóvá kell hagyni felhasználásukhoz. A javaslat szerint elegendő lenne ellenőrizni a 36. cikk szerinti nyilvánosságban, hogy van-e érvényben a referenciamutató felhasználását tiltó nyilvános közlemény. A teljes átláthatóság érdekében a felügyeleti hatóságok vonatkozó határozatait nyilvánosságra kell hozni és nyilván kell tartani a 36. cikk szerinti nyilvánosságban, valamint az egységes európai hozzáférési pontról szóló rendelet szerinti adatbázisban (ESAP). A javaslat szerint továbbá, ha egy illetékes hatóság vagy az ESMA megállapítja, hogy a referenciamutató-kezelő nem tett eleget kötelezettségeinek, akkor nyilvános közleményben figyelmeztetnie kell az uniós referenciamutató-felhasználókat arra, hogy az érintett referenciamutató nem alkalmas az Unióban való felhasználásra, és meg kell tiltania a referenciamutató további felhasználását.

Egyéb mérlegelt szakpolitikai lehetőségek

Alternatív szakpolitikai lehetőségként felmerült egyfelől a rendelet hatályának a nem uniós referenciamutatók tekintetében való újralibrálása, másfelől az érdemi követelmények általános, minden referenciamutató-kezelőre kiterjedő mérséklése, a hatály módosítása nélkül. Az első lehetőséget azért vetették el, mert az uniós székhelyű referenciamutató-kezelők kárára torzította volna a versenyfeltételeket; a második lehetőség pedig csökkentette volna ugyan az uniós referenciamutató-kezelők terheit, de nem kezelte volna megfelelően a nem jelentős referenciamutatók uniós kezelőire nehezedő túlzott adminisztratív terheket, valamint annak kockázatát, hogy az uniós felhasználók a harmadik országbeli referenciamutatókra vonatkozó szabályok miatt kevésbé férnek hozzá az említett nem uniós referenciamutatókhoz, ami veszélyeztethette volna a biztonságos és magas színvonalú referenciamutatók biztosítására irányuló szakpolitikai célkitűzést.

Végül a jelenlegi szabályozási keret módosítása híján a BMR továbbra is alkalmazandó lenne az uniós pénzügyi piaci szereplők által használt összes referenciamutatóra, köztük a harmadik országbeli referenciamutatókra. Amint azt a Bizottság 2023. július 14-én közzétett jelentése¹² kifejti, a harmadik országbeli referenciamutatók felhasználására vonatkozó szabályok

¹⁰ Lásd az ESMA 2021. évi jelentését a referenciamutatókról szóló rendelet alapján kiszabott szankciókról: <https://www.esma.europa.eu/document/report-sanctions-imposed-under-benchmarks-regulation-in-2021>.

¹¹ COM(2023) 455 final.

¹² Ugyanott.

továbbra is visszatartanák a kezelőket attól, hogy harmadik országbeli referenciamutatókat kínáljanak uniós ügyfeleiknek, ami csökkenthetné a megfelelő referenciamutatók választékát, és potenciálisan növelhetné az uniós végfelhasználók költségeit. Ennek eredményeként az uniós referenciamutató-felhasználók, például bankok és befektetési vállalkozások, elveszíthetnék a hozzáférést a világ azon indexeinek nagy részéhez, amelyeket pénzügyi eszközök referenciamutatójaként vagy pénzügyi ügyletek referencia-kamatlábaként használnak. Így az is előfordulhatna, hogy már nem kínálhatnának olyan befektetési vagy fedezeti termékeket, amelyek világszerte használt nem uniós indexekre hivatkoznak. Az uniós befektetők és vállalatok ezután csak nem uniós közvetítők útján, felárral vehetnék igénybe ezen alapvető szolgáltatásokat. A harmadik országbeli referenciamutatók uniós választékának csökkenése a verseny csökkenésével és potenciális rendszerszintű kockázatokkal járhat.

4. táblázat –A javasolt reform összefoglalása

<i>A jelentős referenciamutatók típusai</i>	
Automatikusan jelentősnek minősülő referenciamutatók – azon referenciamutatók, amelyek kezelője megállapítja, hogy az azt referenciaként használó pénzügyi eszközök és ügyletek és az azt teljesítmény-referenciamutatóként használó alapok összértéke több mint 50 milliárd EUR.	Jelentősnek minősített referenciamutatók – azon referenciamutatók, amelyek nem érik el az 50 milliárd EUR-s küszöbértéket, de jelentős szerepet játszanak egy vagy több nemzeti (lakossági) piac működésében ¹³ .
<i>Ki minősít?</i>	
Az ilyen referenciamutatók automatikusan jelentősnek minősülnek (esetükben nincs szükség minősítésre). Kezelőjüknek értesítenie kell az illetékes nemzeti hatóságot, ha eléri a küszöbértéket. Ha a referenciamutató kezelője elmulasztja az illetékes hatóság értesítését, az ESMA vagy az illetékes nemzeti hatóság nyilatkozatot adhat ki arról, hogy a referenciamutató átlépte a fenti küszöbértéket.	Uniós referenciamutatók: az illetékes nemzeti hatóság Az illetékes hatóság a minősítés előtt konzultál az ESMA-val, amely a nemzeti minősítések következtettségének biztosítása érdekében tanácsot ad a tervezett minősítésről. Nem uniós referenciamutatók: ESMA, az illetékes nemzeti hatóság kérésére (a BMR 24. cikke)
<i>Szabályozási kötelezettségek</i>	
• az EU-ban található referenciamutató-kezelők esetében: a BMR 34. cikke szerinti engedélyezés vagy nyilvántartásba vétel; • harmadik országbeli referenciamutató-kezelők esetében: a BMR 32. cikke szerinti elismerés az ESMA-nál vagy a BMR 33. cikke szerinti jóváhagyás, kivéve, ha a harmadik ország tekintetében egyenértékűségi határozatot fogadtak el.	
<i>A referenciamutató-felhasználóknak biztosított átláthatóság</i>	
<i>Ki teszi közzé a minősítést?</i> Nincs hivatalos minősítés. Az illetékes nemzeti hatóságok és az ESMA nyilatkozatot adnak ki, ha a referenciamutató-kezelő a referenciamutatóját jelentősnek minősíti, vagy ha az illetékes hatóságnak vagy az ESMA-nak egyértelmű és bizonyítható oka van arra, hogy valamely referenciamutatót jelentősnek minősítsen. Az ESMA nyilvántartásában közzéteszik az említett nyilatkozatok tárgyát képező referenciamutatók nevét, valamint az adott nyilatkozatra mutató linket.	<i>Ki teszi közzé a minősítést?</i> Az illetékes nemzeti hatóság minősítő határozatát az adott hatóság nemzeti jogszabályainak megfelelően teszik közzé. Az ESMA, miután értesítették a minősítésről, a 36. cikk szerinti nyilvántartásban közzéteszi a referenciamutató nevét és a minősítő határozatra mutató linket. Az ESMA minősítő határozatát az ESMA honlapján teszik közzé. A referenciamutató nevét és a minősítő határozatra mutató linket bevezetik a 36. cikk szerinti nyilvántartásba.
<i>A jelentős referenciamutatók kezelőinek szabályozási státuszára vonatkozó információk</i> Az ESMA által a 36. cikk szerint vezetett nyilvántartás¹⁴ a következőket tartalmazza: - az EU-ban engedélyezett vagy nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők; - az EU-ban elismert vagy jóváhagyott nem uniós referenciamutató-kezelők;	

¹³ Ilyen lakossági piac lehet például a jelzáloghitelek vagy a nagyon népszerű befektetési alapok piaca.

¹⁴ A 36. cikk szerinti nyilvántartásban szereplő információk az egységes európai hozzáférési pont (ESAP) útján is elérhetők lesznek.

- az illetékes hatóság vagy az ESMA által kiadott, a referenciamutatók EU-ban való felhasználását megtiltó nyilatkozatok és az ilyen nyilatkozatokra mutató linkek;- az EU-ban való felhasználásra rendelkezésre álló uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók jegyzéke.

A javaslat szerint a rendelet a kritikus referenciamutatókra, a jelentős referenciamutatókra, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra fog összpontosítani, függetlenül attól, hogy a referenciamutató-kezelő az Unióban vagy harmadik országban található-e¹⁵.

A referenciamutató jelentősége elsősorban attól függ, hogy milyen gazdasági jelentőséggel bír az uniós piac szempontjából, amely jelentőség leginkább az adott referenciamutató összesített felhasználásával mérhető. A jelentőség meghatározására szolgáló küszöbértéket minden esetben a referenciamutató „Unión belüli” felhasználása alapján kell kiszámítani, az uniós és a nem uniós referenciamutatók közötti különbségtétel nélkül¹⁶. Ezt a küszöbértéket továbbra is 50 milliárd EUR-ban, vagyis a jelenlegi BMR által a nem jelentős és a jelentős referenciamutatók közötti különbségtételre használt értékben kell meghatározni.

Az uniós referenciamutatók esetében az illetékes hatóságok, a nem uniós referenciamutatók esetében pedig az ESMA számára lehetővé kell tenni, hogy a konkrét helyzetek figyelembevétele érdekében – a főszabálytól eltérve – a mennyiségi küszöbértéket el nem érő referenciamutatókat jelentősnek minősítsék, ha azok megfelelnek bizonyos, az Unióban kifejtett hatásukat igazoló minőségi kritériumoknak.

¹⁵ A kapcsolódó „uniós megjelölések” integritásának és hírnevének megőrzése érdekében a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók hatályban maradnak, és azokat csak az Unióban engedélyezett vagy nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők állíthatják elő.

¹⁶ A „referenciamutató felhasználásának” a BMR 2. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalom meghatározásával összhangban.

A javaslat a nemzeti minősítések koherenciájának biztosítása és ugyanakkor a megfelelő rugalmasság fenntartása érdekében meghatározza a nemzeti hatóságok és az ESMA általi minősítések közötti koordináció rendszerét. Ennek főbb alapelvei a következők:

- Az illetékes hatóság csak akkor minősíthet egy referenciamutatót jelentősnek, ha azt korábban más illetékes hatóság nem minősítette.
- A minősítést megelőzően az illetékes hatóságnak fel kell kérnie a referenciamutató-kezelőt, határokon átnyúló minősítés esetén pedig a referenciamutató-kezelő tagállamának illetékes nemzeti hatóságát, hogy adjon meg minden hasznos információt.
- A minősítés előtt az illetékes hatóságnak konzultálnia kell az ESMA-val.
- Az ESMA-nak tanácsot kell adnia a nemzeti minősítés kritériumainak helyes alkalmazásáról, és meg kell vizsgálnia, hogy a referenciamutató más tagállamokban jelentősnek minősülhet-e.
- Ha a referenciamutatót egynél több hatóság minősítheti, meg kell állapodniuk arról, hogy melyik hatóság teszi ezt meg.
- Ha nem születik megállapodás, az ESMA felhatalmazást kap a nézeteltérés rendezésére.

A javaslat végül figyelembe veszi az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók sajátosságait is. A referenciamutató-szolgáltatók önkéntes alapon dönthetnek úgy, hogy a referenciamutatót „uniós éghajlatváltozási referenciamutató” vagy „a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutató” megjelöléssel látják el, de ehhez a BMR szerinti konkrét követelmények fűződnek. Ezért uniós éghajlatváltozási referenciamutatót vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatót csak uniós székhelyű, engedélyezett vagy nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők állíthatnak elő. Ezenkívül a BMR keretében az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók előállítását – jelentőségüktől függetlenül – ugyanúgy kell szabályozni, mint a jelentős referenciamutatókét.

- **A racionalizálás hatásai**

A javasolt módosítások abból kiindulva kívánják racionalizálni a referenciamutatókról szóló rendeletet, hogy a jelenlegi szabályozás gazdasági jelentőségtől függetlenül azonos terheket ró a rendelet hatálya alá tartozó referenciamutató-kezelőkre. Ezzel szemben azon referenciamutató-kezelők száma, amelyek a gazdaságilag legjelentősebb referenciamutatókat állítják elő, korlátozott. A referenciamutató-kezelőknek tehát abban a pillanatban kérelmezniük kell a nyilvántartásba vételt, amint valamely referenciamutatójukat felhasználják egy pénzügyi eszközben vagy ügyletben.

A javaslat a kizárólag nem jelentős referenciamutatókat előállító referenciamutató-kezelők esetében megszüntetné az engedélyezés vagy nyilvántartásba vétel (uniós referenciamutató-kezelők), illetve a jóváhagyás vagy elismerés (harmadik országbeli referenciamutató-kezelők) követelményét. A nem jelentős referenciamutatókra támaszkodó eszközök összértéke alacsony, így az ilyen típusú referenciamutatók nem jelentenek rendszerszintű kockázatot. Ezért a szervezeti követelményeknek való kötelező megfelelés – i. az irányítás és az összeférhetetlenség, ii. a felügyeleti funkció, valamint a bemeneti adatok hierarchiája és nyomon követése, iii. a bemeneti adatokkal kapcsolatos magatartási kódexek létrehozása; iv. a jogsértések bejelentése, valamint v. a módszertan és referenciamutató-nyilatkozatok közzététele kapcsán – a továbbiakban nem vonatkozna a nem jelentős referenciamutatók kezelőire. Emlékeztetni kell azonban arra, hogy a piaci visszaélésekről szóló 596/2014/EU rendeletben előírt követelmények továbbra is alkalmazandók¹⁷. Végül azt is figyelembe kell venni, hogy a referenciamutató-kezelők a bevett piaci gyakorlatnak megfelelően a releváns IOSCO-elvekkel összhangban működnek.

1. háttérmagyarázat

Jelentős kontra nem jelentős referenciamutatók

Az ESMA nyilvántartásában jelenleg 73 uniós referenciamutató-kezelő szerepel. Az EU-ban jelenleg használt referenciamutatók közül csak egy (EURIBOR) minősül az ESMA felügyelete alá tartozó kritikus referenciamutatónak¹⁸. Három – a stockholmi bankközi kamatláb (STIBOR), a norvég bankközi kamatláb (NIBOR) és a varsói bankközi kamatláb (WIBOR) – nemzeti felügyelet alá tartozó kritikus referenciamutató¹⁹. Valamennyi említett kritikus referenciamutató referencia-kamatláb, és mindegyiket másik uniós referenciamutató-kezelő kezeli.

¹⁷ A piaci visszaélésekről szóló rendelet alkalmazása a 2. cikk szerinti referenciamutatókkal kapcsolatos magatartás esetében releváns. A piaci visszaélésekről szóló rendelet 12. cikke úgy rendelkezik, hogy a piaci manipuláció fogalmába beletartozik valamely referenciaértékre vonatkozóan hamis vagy félrevezető információk továbbítása vagy hamis vagy félrevezető adatok közlése, ha az információt továbbító vagy az adatokat közlő személy tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy az információk vagy az adatok hamisak vagy félrevezetőek, továbbá valamely referenciaérték kiszámításának manipulálására irányuló bármely magatartás. A tőzsdei jegyzésről szóló jogszabályra irányuló jogalkotási javaslatban a Bizottság a piaci visszaélésekről szóló rendelet módosítását javasolta annak érdekében, hogy a 30. cikk (2) bekezdése e)–g) pontjának módosításával a referenciamutató-kezelőket és az adatszolgáltatókat is a közigazgatási szankciórendszer hatálya alá vonja. A 23. cikk javasolt módosításai az illetékes hatóságok referenciamutató-kezelőkkel kapcsolatos hatáskörét is megerősítik.

¹⁸ A BMR 20. cikke (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy ehhez a referenciamutatót referenciaként használó pénzügyi ügyletek és pénzügyi eszközök összértékének el kell érnie az 500 milliárd EUR-t.

¹⁹ A BMR 20. cikke (1) bekezdésének b) pontja.

Az ESMA által a nemzeti felügyeletek körében elvégzett nem hivatalos felmérésből kiderült, hogy 2022 szeptemberében hat európai felügyelet alatt álló referenciamutató-kezelő (három uniós és három nem uniós²⁰) kínált egy vagy több jelentős referenciamutatót²¹. A többi 66 referenciamutató-kezelő csak nem jelentős referenciamutatókat állított elő.

E racionalizálás eredményeként a felügyeleti erőfeszítések a referenciamutatók releváns kategóriáira, vagyis a kritikus és a jelentős referenciamutatókra összpontosíthatók, tehát definíció szerint azokra, amelyek esetében az adott referenciamutatót referenciaként használó pénzügyi eszközök és pénzügyi ügyletek vagy befektetési alapok összértéke átlépi az 500 milliárd EUR-t (kritikus) vagy az 50 milliárd EUR-t (jelentős) vagy amelyek nemzeti vagy uniós szintű értékelés alapján jelentős szerepet játszanak egy adott tagállam (lakossági) piacon vagy egy több tagállamot magában foglaló piacon.

A javaslat várhatóan csökkenteni fogja a BMR hatálya alá tartozó uniós szervezetek számát. A jelenleg felügyelet alatt álló 73 uniós referenciamutató-kezelő közül 66 kikerülne a rendelet hatálya alól, kivéve azokat, amelyek egyedileg jelentős minősítést kapnak. Ezzel gyakorlatilag 90 %-kal csökkenne a kötelező megfelelés hatálya alá tartozó referenciamutató-kezelők száma. A költségvonzatokat lásd a REFIT-ről szóló szakaszban.

- **A harmadik országbeli referenciamutató-kezelőket érintő következmények**

E javaslat vezérelve, hogy a referenciamutató-kezelők számára székhelyüktől függetlenül egyenlő bánásmódot biztosítson. Ezért a BMR alkalmazási körének azonosnak kell lennie mind az uniós referenciamutató-kezelők, mind a harmadik országbeli referenciamutató-kezelők tekintetében.

Becslésünk szerint 273 harmadik országbeli referenciamutató-kezelő létezik²². A hatályos szabályok értelmében 2026. január 1-je után ezek már csak egyenértékűség, elismerés vagy jóváhagyás birtokában kínálhatják referenciamutatóikat az uniós piacon, az uniós felügyelt szervezetek általi felhasználásra. Közülük jelenleg kettőre vonatkozik egyenértékűségi határozat²³, kettőt elismer valamely uniós felügyelt szervezet²⁴, tíz pedig az ESMA által kiadott elismeréssel rendelkezik²⁵. A többi 259 referenciamutató-kezelő 2026. január 1-jéig – a BMR 51. cikkének (5) bekezdése szerinti átmeneti időszakban – korlátozás nélkül kínálhatja referenciamutatóit az EU-ban. Ez azt jelenti, hogy a harmadik országbeli referenciamutató-kezelőknek csak mintegy 5 %-a élt az uniós piachoz való három hozzáférési lehetőséggel egyikével.

²⁰ Ezek elismerés vagy jóváhagyás útján kaptak hozzáférést az uniós piachoz. Azon nem uniós referenciamutató-kezelők száma nem ismert, amelyek az átmeneti rendelkezéseket kihasználva kínálnak jelentős referenciamutatókat az EU-ban.

²¹ Vagyis olyan referenciamutatót, amelynek esetében az azt referenciaként használó pénzügyi ügyletek és pénzügyi eszközök összértéke átlépi az 50 milliárd EUR-s küszöbértéket, vagy amely nem, vagy csak nagyon kevés megfelelő piacvezérelt helyettesítővel rendelkezik, és [hiánya] egy vagy több tagállamban jelentős mértékben és kedvezőtlenül befolyásolná a piacok integritását, a pénzügyi stabilitást, a fogyasztókat, a reálgazdaságot vagy a háztartások vagy a vállalkozások finanszírozását.

²² Az e szakaszban szereplő adatok az ESMA-tól származnak, amely az adatok összegyűjtéséhez többek között egy kereskedelmi adatbázist (www.rimes.com) is használt.

²³ ABS Benchmarks Administration CO PTE. LTD. (Szingapúr) és ASX Benchmarks Limited (Ausztrália).

²⁴ S&P Dow Jones Indices, LLC (USA) és SIX Index AG (Svájc).

²⁵ Hedge Fund Research, Inc. (USA), ICAP Information Services Limited (Egyesült Királyság), Invesco Indexing LLC (USA), JPX Market Innovation & Research, Inc. (Japán), Leonteq Securities AG (Svájc), LPX AG (Svájc), Nikkei Inc. (Japán), Scientific Infra Pte Ltd (Szingapúr), STOXX Ltd. (Svájc) és WisdomTree, Inc. (USA).

Ami a jelentős referenciamutatókat illeti, a becslés szerint legalább hat nem uniós referenciamutató-kezelő szolgáltató legalább egy olyan referenciamutatót, amely átlépi az 50 milliárd EUR-s felhasználási küszöbértéket az EU-ban. E hatból három rendelkezik elismeréssel vagy jóváhagyással az EU-ban. Mivel az ESMA a javaslat alapján további nem uniós referenciamutatókat is jelentősnek minősíthet, e hat nem uniós referenciamutató-kezelő csupán a kezdeti körét alkotja a továbbra is a harmadik országokra vonatkozó szabályozás hatálya alá tartozó referenciamutató-kezelőknek.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a javaslat a jelentéstételi követelmények racionalizálását célzó első intézkedéscsomag részét képezi, amely a meglévő jelentéstételi követelmények folyamatos, átfogó vizsgálatának elemeként az említett követelmények relevanciájának értékelésére és hatékonyságának növelésére irányul.

E javaslat célja, hogy jelentősen csökkentse az uniós jog hatálya alá tartozó referenciamutatók számát, és ebből következően a referenciamutató-kezelők többségére és a felhasználókra nehezedő szabályozási terheket is. Ugyanakkor a megfelelési és felügyeleti erőfeszítéseknek a gazdaságilag legjelentősebb referenciamutatókra való összpontosításával biztosítani fogja a BMR alapját képező szakpolitikai célkitűzések elérését.

A BMR e reformja hozzá fog járulni továbbá a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós szakpolitikák általános célkitűzéseikhez, vagyis a pénzügyi stabilitás megőrzéséhez. A javaslat hozzá fog járulni a tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv célkitűzéseikhez is, amelynek célja az uniós tőkepiacok elmélyítése, valamint az európai gazdaság és az európai vállalatok versenyképességének növelése.

Az e javaslatban alkalmazott megközelítést a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG) minősítési tevékenységek átláthatóságáról és integritásáról szóló bizottsági javaslatban²⁶ javasolt megközelítéssel együtt kell értelmezni. Az ESG-minősítési kezdeményezés elvalapú, és jelentősen támaszkodik a 2021 novemberében közzétett IOSCO-ajánlásokra. Az IOSCO ajánlásait minden olyan más joghatóság is figyelembe veszi, amely az ESG-minősítések átláthatóságának és integritásának javításán dolgozik, vagyis e szolgáltatók kezelése várhatóan globális szinten is széleskörűen össze lesz hangolva. Az ESG-minősítési javaslat ezért átfogó megközelítést alkalmaz az ESG-minősítési tevékenységek szabályozására, beleértve a harmadik országokra vonatkozó szabályokat is, annyiban azonban jelentősen eltér a BMR-től, hogy nem szabályozza az ESG-minősítések felhasználását. Emellett az ESG-minősítések piaca még kevésbé fejlett, és az ESG-minősítések felhasználói kevésbé függenek bizonyos szolgáltatók piaci erejétől, sőt, az ESG-minősítések felhasználói többnyire intézményi befektetők, amelyek a kapott információkat saját elemzésükkel is kiegészíthetik, mielőtt döntést hoznának egy adott befektetési stratégiáról. Ezért abban az esetben, ha elmaradna a jogalkotói beavatkozás, az ESG-minősítési rendszer – a BMR harmadik országokra vonatkozó szabályozásával összevetve – várhatóan kisebb mértékben okozhatna potenciális károkat a felhasználóknak.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A „Célravezető és hatásos szabályozás program” (REFIT) keretében a Bizottság biztosítja, hogy jogszabályai – amennyiben megfelelnek a célnak – az érdekelt felek igényeihez igazodjanak, és a lehető legkisebbre csökkentsék a terheket a jogszabályok célkitűzéseinek

²⁶ COM(2023) 314 final; az ESG-minősítés a hitelminősítő „véleménye”, amely nem értelmezhető a megjelölés vagy a tanúsítás egyik formájaként.

elérése során. Ezek a javaslatok ezért a REFIT program részét képezik: csökkentik az uniós jogi környezetből eredő jelentéstételi terhek összetettségét.

Egyes jelentéstételi követelmények alapvető fontosságúak, ettől függetlenül a lehető leghatékonyabbnak kell lenniük. El kell kerülniük tehát az átfedéseket, meg kell szüntetniük a szükségtelen terheket, és a lehető legnagyobb mértékben digitális és interoperábilis megoldásokat kell alkalmazniuk.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke.

Az (EU) 2016/1011 rendelet az EUMSZ 114. cikke alapján szüntetett meg kereskedelmi akadályokat. Az uniós jogalkotó ezért ugyanerre a jogalapra támaszkodhat az (EU) 2016/1011 rendelet kiigazításához. Ez összhangban van a Bíróság által a C-58/08. sz. Vodafone és társai ügyben [(2010) I-04999.] hozott ítélet 34. pontjában kifejtett érveléssel, amelyben a Bíróság a következőket állapította meg: „Amennyiben az EK 95. cikkben alapuló valamely jogi aktus az általa harmonizált területen már valamennyi kereskedelmi akadályt felszámolt, ez nem foszthatja meg a közösségi jogalkotót azon lehetőségtől, hogy – a Szerződés által elismert általános érdekek védelmének biztosítására irányuló feladatára tekintettel – e jogi aktust a körülmények változásához vagy az ismeretek fejlődéséhez igazítsa (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ügyben hozott ítélet 77. és 78. pontját).”

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Ez a javaslat megfelel a szubszidiaritás elvének. A valamely tagállam piaca szempontjából releváns referenciamutatók minősítése az érintett piachoz legközelebb álló illetékes hatóság feladata. Ha például egy adott referenciamutatót a gazdasági szereplők egy adott (nemzeti) piacon használnak fel a leggyakrabban, akkor a referenciamutató-kezelő székhelyétől függetlenül az adott piacért felelős illetékes hatóság feladata, hogy jelentősnek minősítse a referenciamutatót. Ha a referenciamutató kezelője más tagállamban található, a mutató zökkenőmentes felügyeletét az illetékes hatóságok közötti együttműködés útján kell biztosítani. A pénzügyi stabilitással kapcsolatos kockázatok, az eljárások összetettsége és a pénzügyi instabilitás esetén bekövetkező potenciális veszteségek fényében ezek a felügyeleti költségek arányosnak tekinthetők. Ezen túlmenően a szétagoltság és a jogbizonytalanság elkerülése érdekében a javaslat előírja, hogy az ESMA-nak a nemzeti minősítések előtt koordinációs és közvetítő tevékenységet kell végeznie; a javaslat továbbá nem érinti az olyan referenciamutató-kezelők szerzett jogait, amelyeket valamely illetékes nemzeti hatóság már engedélyezett vagy nyilvántartásba vett.

• Arányosság

Ez a javaslat egyszerűbb és arányosabb megközelítést vezet be a referenciamutatók szabályozására vonatkozóan. Csak olyan módosításokat vezet be, amelyek az uniós piaci szereplőket megfelelően szolgáló keret kialakításához szükségesek. Nem haladja meg a célok eléréséhez feltétlenül szükséges mértéket. Összeegyeztethető az arányosság elvével, mivel megfelelő egyensúlyt teremt a pénzügyi stabilitás és az európai piacok integritásának megőrzése, valamint az intézkedés költséghatékonysága között.

A javasolt szabályozási módosítások növelni fogják az uniós felügyelt szervezetek jogbiztonságát, és biztosítani fogják, hogy azok az uniós és a nem uniós referenciamutatók lehető legszélesebb körét használhassák fel. A javaslat továbbá a referenciamutatók kritikusnak vagy jelentősnek minősítése tekintetében egyértelműen elhatárolja az érintett nemzeti hatóságok, az ESMA és a Bizottság hatásköreit. Egyértelműen meghatározza továbbá a kritikusnak vagy jelentősnek minősített referenciamutatókat előállító referenciamutató-kezelőket érintő jogkövetkezményeket.

A javaslat a jelentősnek minősített referenciamutatók szabályozási státuszával kapcsolatban is növeli a jogbiztonságot a meglévő BMR-hez képest – a minősítő szervezetek (illetékes hatóságok) kötelesek egyértelműen közölni a minősített referenciamutatók szabályozási státuszát. Emellett a minősítő határozatok könnyen elérhetők lesznek az egységes európai hozzáférési ponton és az ESMA által vezetett nyilvántartásban.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat az EUMSZ 114. cikkén alapuló jelenlegi rendelet módosításait vezeti be, ezért szintén rendelet formáját kell öltenie.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Ez a célzott felülvizsgálat a következőkre összpontosít:

- annak biztosítása, hogy az uniós referenciamutató-felhasználók az uniós és a nem uniós referenciamutatók lehető legszélesebb körét használhassák fel, és versenyképesek maradjanak a globális tőkepiacokon;
- a korlátozott gazdasági jelentőségű referenciamutatók uniós kezelőire nehezedő szabályozási terhek csökkentése a kritikus és a jelentős referenciamutatók, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók megfelelő felügyeletének fenntartása mellett.

A Bizottság szolgálatai közvetlenül a piaci szereplőktől gyűjtöttek adatokat, és az érdekelt felekkel tartott találkozókra értékelték a jelenlegi helyzetet és a felmerült aggályokat, valamint a BMR és különösen a harmadik országokra vonatkozó fejezet fejlesztésével és reformjával kapcsolatos elképzeléseket. Emellett a Bizottság 4 hétre szóló véleményezési felhívást tett közzé, és összegyűjtötte a piaci szereplők véleményét.

- **A tagállamokkal folytatott konzultáció**

A Bizottság szolgálatai az Európai Értékpapír-bizottság szakértői csoportjának 2023. június 22-i, illetve 2023. szeptember 21-i ülésén konzultáltak a tagállami szakértőkkel az európai referenciamutató-rendelet jövőbeli formájáról.

A legtöbb tagállam egyetértett abban, hogy csak a jelentős referenciamutatóknak kell a rendelet hatálya alá tartozniuk, és hogy az 50 milliárd EUR-s felhasználási küszöbértéket meghaladó referenciamutatókat automatikusan a rendelet hatálya alá kell vonni. Egyes tagállamok ugyanakkor szükségesnek tartották egy arra irányuló nemzeti mérlegelési jogkör bevezetését, hogy bizonyos indexeket még akkor is jelentősnek minősíthessenek, ha az adott

referenciamutatót csak egy tagállamban használják, vagy ha az nem éri el az uniós szempontból jelentősnek minősítés küszöbértékét. A nemzeti minősítési szabályokról folytatott későbbi megbeszélések során a legtöbb tagállam jelezte, hogy csak korlátozott számú referenciamutató minősítését tervezi, leginkább akkor, ha az érintett mutatót az adott tagállamban található referenciamutató-kezelő állítja elő.

A legtöbb tagállam helyénvalónak tartja, hogy az EU-n belül és az EU-n kívül kezelt referenciamutatókra azonos minősítési küszöbértéket és kritériumokat alkalmazzanak.

A legtöbb véleményező tagállam – függetlenül attól, hogy milyen megközelítést választott a referenciamutató jelentősnek minősítéséhez szükséges küszöbérték meghatározásához – meg kívánja tartani a BMR hatálya alá tartozó, árjelentő ügynökségek által előállított árupiaci referenciamutatókat, és azokra a BMR II. mellékletében foglalt szabályokat kívánja alkalmazni.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Bizottság 2022. május 20. és augusztus 12. között célzott konzultációt folytatott a harmadik országokban kezelt referenciamutatók felhasználására vonatkozó szabályokról. Az online kérdőívre 64 válasz érkezett. A beérkezett válaszok részletes összefoglalóját a harmadik országbeli referenciamutatók EU-ban való felhasználásáról szóló bizottsági jelentés²⁷ tartalmazza.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

E javaslatok kidolgozása a meglévő jelentéstételi kötelezettségek belső ellenőrzését követően és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtása során szerzett tapasztalatok alapján történt. Mivel ez csak egy lépés az uniós jogszabályokból eredő jelentéstételi követelmények folyamatos értékelésének folyamatában, az ilyen terheket és az érdekelt felekre gyakorolt hatásukat továbbra is ellenőrizni kell.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslatához nem készült hatásvizsgálat, mivel:

- A javaslat két konkrét szakpolitikai célkitűzéssel foglalkozik, amelyek nagymértékben kizárólagossá teszik a választható szakpolitikai lehetőséget.
- A javaslat a BMR hatályának célzott újrakalibrálására és arányosságának javítására irányul; nem módosítja az anyagi jogi szabályokat vagy a felügyelet módját. A hatályos BMR-ben használt megközelítéssel összhangban továbbra is különbséget tesz a nem jelentős referenciamutatók és a többi referenciamutató között, a szabályozási keretet azonban szorosabban összehangolja más joghatóságok hasonló szabályaival, amelyek általában a gazdaságilag legjelentősebb indexek minősítésén alapulnak.
- A javaslat emellett felhasznál egy 2020-ban elvégzett hatásvizsgálatot²⁸ és egy, a társjogalkotóknak 2023-ban benyújtott bizottsági jelentést²⁹ is, amely két nyilvános

²⁷ COM(2023) 455 final.

²⁸ SWD(2020) 147 final.

²⁹ COM(2023) 455 final.

konzultációt is magában foglalt³⁰. A Bizottság a 2023. március 1. és március 29. közötti időszakra szóló véleményezési felhívásban³¹ bejelentette, hogy hatásvizsgálat nélkül kívánja megvalósítani a kezdeményezést.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Ez egy REFIT-javaslat, amelynek célja egy jogszabály egyszerűsítése és az érdekelt felekre háruló terhek csökkentése. Ez a jogalkotási javaslat várhatóan költségmegtakarítást fog eredményezni az olyan uniós referenciamutató-szolgáltatók számára, amelyek nem állítanak elő jelentős referenciamutatókat, valamint az összes európai referenciamutató-felhasználó számára.

Bár nem lehetett pontos becsléseket készíteni³², ez a javaslat várhatóan költségmegtakarítást eredményez a referenciamutató-kezelők, a referenciamutató-felhasználók és a referenciamutató-kezelők felügyeletével megbízott illetékes nemzeti hatóságok számára is.

- A referenciamutató-kezelők megfelelési költségei – különösen a jelentéstételi követelményekből eredő költségek – mindenképp csökkenni fognak. Azok a referenciamutató-kezelők, amelyek kizárólag nem jelentős referenciamutatókat állítanak elő, megtakarítják mind a szervezeti felépítésükkel kapcsolatos megfelelési költségeket, mind az abból eredőket, hogy a referenciamutatók előállításakor az IOSCO-elveken túl a BMR további részletes követelményeinek is meg kellett felelniük³³, és az éves felügyeleti díjakat is³⁴. Az új belépők ezentúl megtakarítják a kezdeti regisztrációs díjat. A jelentős referenciamutatót, a kritikus referenciamutatót, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatót vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatót előállító referenciamutató-kezelők esetében nem valószínű a költségmegtakarítás. Mindazonáltal ezek a referenciamutató-kezelők is profitálhatnak a megtakarításokból, amennyiben nem jelentős referenciamutatókat is előállítanak.
- A referenciamutató-felhasználók szempontjából a várható előnyök közé tartozik az uniós és a nem uniós referenciamutatók bővülő választéka, a szabályozási követelmények racionalizálása révén az innovációt jobban támogató szabályozási környezet, valamint a referenciamutatók fokozódó versenye. Nyilvánvaló, hogy a nem uniós referenciamutatók folytatódó rendelkezésre állása jelentős költségmegtakarítást eredményezhet. Az egyik jelentős hitelintézet becslése szerint a

³⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12016-Report-pursuant-to-Article-54-of-the-Benchmark-Regulation/public-consultation_hu és https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations/finance-2022-benchmarks-third-country_hu.

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13762-Review-of-the-scope-and-third-country-regime-of-the-Benchmark-Regulation_hu.

³² A 2022 nyarán tartott célzott konzultáció a költségekre is kitért, de az e tekintetben kapott válaszok nem voltak alátámasztva adatokkal.

³³ Az egyik jelentős referenciamutató-kezelő becslése szerint a referenciamutató-kezelőként történő uniós engedélyezés teljes költsége 2–3 millió EUR, a felügyelet állandó éves költsége pedig 1,5 és 2 millió EUR között van.

³⁴ Ezek a díjak jelentősen eltérnek: egyes nemzeti hatóságok néhány száz eurós átalánydíjat számítanak fel, mások a felügyelet tényleges időráfordításán alapuló díjakat.

nem uniós referenciamutatók felhasználásával végzett szolgáltatásnyújtás bevétele 100–150 millió EUR között mozog. Ez a bevétel veszélybe kerülne, ha a nem uniós referenciamutatók részben vagy egyáltalán nem állnának rendelkezésre az EU-ban való felhasználásra.

- A tagállami illetékes hatóságok esetében jelentősen csökkenni fog a felügyeletük alá tartozó referenciamutatók és referenciamutató-kezelők száma. Nem valószínű, hogy a megtakarítások egyenesen arányosak lesznek a felügyelt mutatók és kezelők számának csökkenésével, hiszen a felügyelet alatt maradó referenciamutató-kezelők a gazdaságilag jelentősebb referenciamutatókért felelősek, de így is jelentős költségcsökkenés várható, és arra is lehetőség nyílik, hogy a felügyeleti kapacitásokat a kritikus referenciamutatókra, a jelentős referenciamutatókra, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra összpontosítsák.

- **Alapvető jogok**

A javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket, különösen a vállalkozás szabadságát (16. cikk). A kezdeményezés azt is biztosítani kívánja, hogy az uniós referenciamutató-felhasználók az uniós és a nem uniós referenciamutatók lehető legszélesebb körét használhassák fel, és megteremti az uniós referenciamutató-felhasználók és nem uniós társaik közötti verseny piaci feltételeit. Ezzel hozzá fog járulni a vállalkozáshoz való jog szabad gyakorlásának javításához. A BMR javasolt módosításai várhatóan nem gyakorolnak negatív hatást a fogyasztóvédelemre, mivel a felülvizsgálat a rendelet hatálya alatt tartja a kritikus és a jelentős referenciamutatókat, amelyek felhasználása a leginkább elterjedt, és amelyek ezért a legrelevánsabbak a fogyasztók és a befektetők védelme szempontjából.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A kezdeményezés várhatóan nem lesz pénzügyi hatással az EU költségvetésére. Az első becslések szerint az ESMA felügyelete alá tartozó referenciamutatók és referenciamutató-kezelők száma csökkenne, vagy – a minősítési hatáskör gyakorlásától függően – változatlan maradna. Ez azzal járna, hogy az ESMA-nak – a minősítési hatáskör gyakorlásától függően – kevesebb munkatársra lenne szüksége a referenciamutató-kezelők közvetlen felügyeletéhez.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javaslat szerint, és a Bizottságnak a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásával összhangban, 5 évvel az intézkedés végrehajtását követően értékelést végeznek. Az értékelés célja többek között annak vizsgálata, hogy a rendelet mennyire volt hatékony és eredményes a szakpolitikai célkitűzések elérése szempontjából, továbbá annak eldöntése, hogy szükség van-e új intézkedésekre vagy módosításokra.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes ismertetése**

1. cikk – A referenciamutatókról szóló rendelet módosításai

A referenciamutatókról szóló rendelet 2. cikkének (1) bekezdése meghatározza a rendelet hatályát. A javaslat az új megközelítés figyelembevétele érdekében módosítja az 1. cikk (1)

bekezdését, és új (1a) bekezdéssel egészíti ki a szöveget. Meghatározza továbbá azon referenciamutatók típusát, amelyekre az (EU) 2016/1011 rendelet egyes címei alkalmazandók. Ezek a kritikus referenciamutatók, a jelentős referenciamutatók, a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók. A rendelet 20. cikkének (1) bekezdése értelmében kritikusnak nem minősülő referenciamutatók kezelői akkor tartoznak a rendelet hatálya alá, ha egy vagy több, az új 24. cikkel összhangban jelentősnek minősített referenciamutatót kínálnak. A nem jelentős referenciamutatókra ezért már nem kell alkalmazni a II. cím (A referenciamutatók integritása és megbízhatósága), a III. cím (A referenciamutatók különböző típusaira és kategóriáira vonatkozó követelmények), a IV. cím (Átláthatóság és fogyasztóvédelem) és a VI. cím (A referenciamutató-kezelők engedélyezése, nyilvántartásba vétele és felügyelete) követelményeit (a 2. cikk új (3) bekezdése).

A 3. cikk (1) bekezdésének 26. pontjában módosul annak meghatározása, hogy mi minősül jelentős referenciamutatónak.

A vonatkozó uniós energiacímkejelölés integritásának megőrzése és a hatékony felügyelet biztosítása érdekében a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók vagy az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók kezelői e mutatók jelentőségétől függetlenül továbbra is a BMR hatálya alá tartoznak, amennyiben az EU-ban való engedélyezésük vagy nyilvántartásba vételük megtörténik.

A hatály kiigazításával összefüggésben a referencia-árfolyamok és a nem jelentős referenciamutatók külön „negatív minősítésre” vonatkozó szabályok feleslegessé váltak, és ezért elhagyhatók.

A Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók és az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók

A 19a. cikk a fenti megjelölések integritásának megőrzése és a hatékony felügyelet biztosítása érdekében új (4) bekezdéssel egészül ki. A Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók vagy az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók kezelői e mutatók jelentőségétől függetlenül továbbra is a BMR hatálya alá tartoznak, amennyiben az EU-ban való engedélyezésük vagy nyilvántartásba vételük megtörténik.

Jelentős referenciamutatók

E javaslat lényegét a 24. cikk módosításai képezik. Az első bekezdés egy egyszerű küszöbérték előírásával szabályozza annak meghatározását, hogy egy referenciamutató jelentősnek minősül-e: azt kell vizsgálni, hogy a referenciamutatót referenciaként használó eszközök összértéke átlépi-e az 50 milliárd EUR-s küszöbértéket.

A 24. cikk (2) bekezdése előírja, hogy az EU-ban felügyelt szervezetek által használt referenciamutatók kezelőinek értesíteniük kell a Bizottságot, ha az általuk kezelt egy vagy több referenciamutató átlépi az 50 milliárd EUR-s felhasználási küszöbértéket. Ez a kötelezettség az Unióban található referenciamutató-kezelőkre és a harmadik országban található referenciamutató-kezelőkre is vonatkozik. A BMR 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban a felhasználási küszöbértéket egy referenciamutató EU-n belüli felhasználása alapján kell kiszámítani.

Az értesítés kézhezvételét követően az említett referenciamutatók jelentősnek minősülnek, és meg kell felelniük a jelentős referenciamutatókra vonatkozó követelményeknek (a 24a. cikk (1) bekezdése).

A 24. cikk értelmében az illetékes nemzeti hatóság határozatban megállapíthatja, hogy az a referenciamutató, amelynek az EU-ban való felhasználása ugyan nem lépi át az 50 milliárd EUR-t, a tagállama tekintetében mégis megfelel a 24. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott, a jelentőségre vonatkozó minőségi feltételeknek (az illetékes nemzeti hatóság általi minősítés). Ilyen minősítésre korlátozott számban kerülhet sor, és azt az illetékes hatóságnak indokolással ellátott határozatában indokolnia kell, egyértelműen meghatározva azokat az okokat, amelyek miatt a referenciamutató az adott tagállamban a b) pont értelmében jelentősnek minősül.

Az illetékes hatóságoknak közzé kell tenniük a minősítő határozatokat, az ESMA-nak pedig nyilvántartást kell vezetnie az összes kiadott minősítő határozatról. Ez lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy könnyen ellenőrizzék az általuk használni kívánt referenciamutatók minősítési státuszát. A felügyelt szervezeteket kötelezni kell arra, hogy ezen források útján rendszeresen ellenőrizzék az általuk használni kívánt referenciamutatók minősítési státuszát.

A 24. cikk (6) bekezdésében bevezetett szabályok révén bizonyos minőségi kritériumok alapján a nem uniós referenciamutatók is jelentősnek minősíthetők. Erre az ESMA jogosult, egy vagy több illetékes hatóság kérését követően. A minőségi kritériumok és a minősítések átláthatóságát biztosító rendelkezések hasonlóak az uniós referenciamutatók minősítésére vonatkozókhoz.

A 2. cikk a hatálybalépés napját a közzétételt követő huszadik napban határozza meg. A jogi aktus alkalmazása halasztva, 2026. január 1-jétől kezdődik.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2016/1011 rendeletnek a referenciamutatókra vonatkozó szabályok hatálya, a harmadik országban található referenciamutató-kezelő által előállított referenciamutatók Unióban való felhasználása és bizonyos jelentéstételi követelmények tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Központi Bank véleményére³⁵,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³⁶,
rendes jogalkotási eljárás keretében³⁷,
mivel:

- (1) A jelentéstételi követelmények kulcsszerepet játszanak a jogszabályok megfelelő nyomon követésének és helyes végrehajtásának biztosításában. Ugyanakkor fontos egyszerűsíteni ezeket a követelményeket annak érdekében, hogy megfeleljenek céljuknak, továbbá, hogy csökkenjenek az adminisztratív terhek.
- (2) Az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁸ alapján a referenciamutató-kezelőknek – az említett referenciamutatók rendszerszintű jelentőségétől, illetve az említett referenciamutatókat referencia-kamatlábként vagy teljesítményre vonatkozó referenciamutatóként használó pénzügyi eszközök vagy ügyletek összegétől függetlenül – számos nagyon részletes követelménynek kell megfelelniük, beleértve a szervezetükre, az irányításra és az összeférhetetlenségre, a felügyeleti funkciókra, a bemeneti adatokra, a magatartási kódexekre, a jogsértések bejelentésére, valamint a módszertan és a referenciamutató-nyilatkozatok közzétételére vonatkozó követelményeket. Ezek a nagyon részletes követelmények az (EU) 2016/1011 rendelet céljaihoz – vagyis a pénzügyi stabilitás megőrzéséhez és a

³⁵ HL C , , o.

³⁶ HL C , , o.

³⁷ HL C , , o.

³⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/1011 rendelete (2016. június 8.) a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv, továbbá az 596/2014/EU rendelet módosításáról (HL L 171., 2016.6.29., 1. o.).

referenciamutatók megbízhatatlanságából eredő negatív gazdasági következmények elkerüléséhez – képest aránytalan szabályozási terhet rónak a kisebb referenciamutatók kezelőire az Unióban. E szabályozási teher csökkentése érdekében azokra a referenciamutatókra kell összpontosítani, amelyek a legnagyobb gazdasági jelentőséggel bírnak az uniós piacon, vagyis a jelentős és kritikus referenciamutatókra, illetve azokra a referenciamutatókra, amelyek hozzájárulnak a kulcsfontosságú uniós szakpolitikák előmozdításához, vagyis az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra. Ezért az (EU) 2016/1011 rendelet II., III., IV. és VI. címének hatályát ezekre a konkrét referenciamutatókra kell korlátozni.

- (3) A Bizottság az (EU) 2016/1011 rendelet 18a. cikke alapján bizonyos azonnali referencia-árfolyamokat mentesíthet az említett rendelet hatálya alól annak biztosítása érdekében, hogy azok továbbra is rendelkezésre álljanak az Unióban való felhasználásra. Mivel az (EU) 2016/1011 rendeletnek a felülvizsgált, szűkebb értelmezés szerint a kritikus referenciamutatókra, a jelentős referenciamutatókra, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra kell összpontosítani, az azonnali referenciamutatókat már nem kell külön szabályokkal mentesíteni.
- (4) A jelentős referenciamutatók kezelőinek az (EU) 2016/1011 rendelet 19d. cikke alapján törekedniük kellett arra, hogy 2022. január 1-jéig előállítsanak egy vagy több uniós éghajlatváltozási referenciamutatót vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatót. E dátum elmúltával helyénvaló ezt a rendelkezést törölni.
- (5) Az annak értékelésére szolgáló kritériumokat, hogy egy referenciamutató jelentős referenciamutatónak minősül-e, jelenleg az (EU) 2016/1011 rendelet 24. cikke határozza meg. A referenciamutatók többek között akkor tekintendők jelentősnek, ha elérik az említett rendelet 24. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott küszöbértéket.
- (6) A referenciamutatók Unióban való felhasználásának nyomon követéséhez az azokat előállító referenciamutató-kezelők vannak a legjobb helyzetben. Ezért indokolt, hogy ők értesítsék az érintett illetékes hatóságot vagy – attól függően, hogy hol található – az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot (ESMA) arról, hogy referenciamutatóik összesített felhasználása átlépte az (EU) 2016/1011 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott küszöbértéket. Annak biztosítása érdekében, hogy a referenciamutató-kezelőknek elegendő idejük legyen alkalmazkodni a jelentős referenciamutatókra vonatkozó követelményekhez, indokolt, hogy e követelményeket csak az ilyen értesítést követő 60 munkanapon belül kelljen teljesíteniük. Emellett a referenciamutató-kezelőknek kérésre az érintett illetékes hatóságok vagy az ESMA rendelkezésére kell bocsátaniuk az adott referenciamutató összesített uniós felhasználásának értékeléséhez szükséges információkat. Ha a referenciamutató-kezelő elmulasztja vagy megtagadja annak bejelentését, hogy valamely referenciamutatójának felhasználása átlépte az (EU) 2016/1011 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott küszöbértéket, és az illetékes hatóságok egyértelmű és bizonyítható okkal feltételezik, hogy sor került a küszöbérték átlépésére, az érintett illetékes hatóságok vagy adott esetben az ESMA számára lehetővé kell tenni, hogy – miután a referenciamutató-kezelő lehetőséget kapott meghallgatáshoz való jogának gyakorlására – kinyilvánítsák a küszöbérték átlépésének tényét. Ennek a nyilatkozatnak ugyanolyan kötelezettségeket kell rónia a referenciamutató-kezelőre, mint a referenciamutató-kezelő által küldött értesítésnek. Ettől függetlenül az ESMA-t vagy az illetékes hatóságokat fel kell hatalmazni arra, hogy közigazgatási szankciókat

szabjanak ki azokra a referenciamutató-kezelőkre, amelyek elmulasztják bejelenteni, hogy valamely referenciamutatójuk átlépte az alkalmazandó küszöbértéket.

- (7) A piacok, az árak és a szabályozási környezet idővel változnak. E fejlemények figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy részletesen meghatározza azt a módszertant, amellyel a referenciamutató-kezelők és az illetékes hatóságok kiszámítják a referenciamutatóra hivatkozó pénzügyi eszközök, pénzügyi ügyletek vagy befektetési alapok összértékét.
- (8) Kivételes esetekben az is előfordulhat, hogy bizonyos referenciamutatók összesített felhasználása nem éri el az (EU) 2016/1011 rendelet 24. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott küszöbértéket, de azok a tagállam piacának sajátos helyzete miatt mégis olyan jelentőséggel bírnak az adott tagállam számára, hogy mellőzésük hasonló hatással járna, mint egy olyan referenciamutatóé, amelynek felhasználása átlépi az említett küszöbértéket. Ezért az adott tagállam illetékes hatósága számára lehetővé kell tenni, hogy az ilyen referenciamutatót – ha azt uniós referenciamutató-kezelő állítja elő – egy sor minőségi kritérium alapján jelentősnek minősítse. Ha az ilyen referenciamutatót nem uniós referenciamutató-kezelő állítja elő, akkor indokolt, hogy azt az ESMA – egy vagy több illetékes hatóság kérésére – jelentős referenciamutatónak minősíthesse.
- (9) A jelentős referenciamutatók nemzeti minősítésének következetessége és összehangolása érdekében az ilyen minősítést elvégezni kívánó illetékes hatóságoknak konzultálniuk kell az ESMA-val. Ugyanezen okból, ha egy tagállam illetékes hatósága egy másik tagállamban található referenciamutató-kezelő által előállított referenciamutatót kíván jelentősnek minősíteni, erről konzultálnia kell az adott másik tagállam illetékes hatóságával is. Ha az illetékes hatóságok nem értenek egyet abban, hogy a referenciamutatót melyikük minősítse és felügyelje, célszerű, hogy az ESMA rendezze e nézeteltérést, az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁹ 19. cikkével összhangban.
- (10) A meghallgatáshoz való jog tiszteletben tartása érdekében indokolt, hogy az illetékes hatóság vagy az ESMA, mielőtt jelentősnek minősítené a referenciamutatót, lehetővé tegye az adott referenciamutató kezelője számára, hogy adjon meg minden, a minősítés szempontjából releváns információt.
- (11) Annak érdekében, hogy a jelentős referenciamutatók minősítése a lehető legátláthatóbb legyen, az illetékes hatóságoknak vagy az ESMA-nak olyan minősítő határozatot kell kiadniuk, amelyben ismertetik azokat az okokat, amelyek miatt jelentősnek minősítik az adott referenciamutatót. Az illetékes hatóságoknak honlapjukon közzé kell tenniük a minősítő határozatot, és erről értesíteniük kell az ESMA-t. Ugyanezen okokból, ha az ESMA valamely illetékes hatóság kérésére jelentősnek minősít egy referenciamutatót, akkor a minősítő határozatot közzé kell tennie a honlapján, és erről értesítenie kell a kérelmező illetékes hatóságot.
- (12) Az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók olyan konkrét referenciamutató-kategóriák, amelyeket az előállításuk módszertanára és a referenciamutató-kezelők által teljesítendő közzétételekre vonatkozó szabályoknak való megfelelés határoz meg. Ezen okból,

³⁹

Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapíripiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

valamint az olyan állítások elkerülése érdekében, amelyek alapján a felhasználók úgy vélhetnék, hogy bizonyos referenciamutatók megfelelnek az e megjelölésekhez kötődő szabványoknak, indokolt, hogy ezek a referenciamutatók kötelező nyilvántartásba vétel vagy – adott esetben – engedélyezés, valamint felügyelet hatálya alá tartozzanak.

- (13) Annak érdekében, hogy időben meg lehessen kezdeni a jelentős referenciamutatók felügyeletét, az alkalmazandó mennyiségi küszöbértéket elérő vagy jelentősnek minősített referenciamutatók kezelői számára elő kell írni, hogy 60 munkanapon belül kérelmezzék az engedélyezést vagy a nyilvántartásba vételt vagy – harmadik országban található referenciamutató-kezelő által előállított referenciamutatók esetében – a jóváhagyást vagy az elismerést.
- (14) Az olyan referenciamutatók felhasználásához kapcsolódó kockázatok csökkentése és potenciális felhasználóik figyelmeztetése érdekében, amelyek Unióban való felhasználása esetleg nem biztonságos, az illetékes hatóságok és az ESMA számára lehetővé kell tenni, hogy nyilvános közlemény formájában figyelmeztetést adjanak ki arról, hogy a jelentős referenciamutató kezelője nem felel meg az alkalmazandó követelményeknek, különösen ami a referenciamutató-kezelő engedélyezésre, nyilvántartásba vételre, jóváhagyásra vagy elismerésre irányuló kötelezettségének való – értelemszerű – megfelelést illeti. Célszerű, hogy a felügyelt szervezetek egy ilyen figyelmeztetés kiadását követően ne telessenek új hivatkozásokat az ilyen referenciamutatókra vagy referenciamutató-kombinációkra. Hasonlóképpen, az olyan referenciamutatók felhasználásával járó kockázatok megelőzése érdekében, amelyekről anélkül állítják az „uniós éghajlatváltozási” és „a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós” megjelöléseknek való megfelelést, hogy megfelelő felügyelet hatálya alá tartoznának, a felügyelt szervezetek az Unióban nem tehetnek új hivatkozásokat egy uniós éghajlatváltozási referenciamutatóra vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatóra vagy ilyen referenciamutatók kombinációjára, ha a szóban forgó referenciamutatók kezelője nem szerepel a referenciamutató-kezelők és referenciamutatók ESMA-nyilvántartásában.
- (15) Annak érdekében, hogy a referenciamutató felhasználásának tilalma semmiképpen se okozzon túlzott piaci zavarokat, az illetékes hatóságok vagy az ESMA számára lehetővé kell tenni az ilyen referenciamutató ideiglenes további felhasználásának engedélyezését. Annak érdekében, hogy a végső befektetők számára biztosított legyen a megfelelő szintű átláthatóság és védelem, indokolt, hogy a nyilvános közlemény formáját öltő figyelmeztetés hatálya alá tartozó referenciamutatók felhasználói az említett közlemény közzétételétől számított hat hónapon belül megfelelő alternatívát találjanak e referenciamutatók helyettesítésére, vagy pedig biztosítsák, hogy az ügyfelek megfelelő tájékoztatást kapjanak az alternatív referenciamutató hiányáról.
- (16) Az (EU) 2016/1011 rendelet 32. cikke értelmében a Bizottság a vonatkozó egyenértékűségi határozat meghozataláig elismerés útján ideiglenes hozzáférést adhat az uniós piachoz a harmadik országban található referenciamutató-kezelőknek. Mivel azonban az egyenértékűségi határozatok hatálya alá tartozó harmadik országbeli referenciamutatók száma igen korlátozott, célszerű, hogy az ilyen elismerés állandó hozzáférést biztosítson az uniós piachoz az említett referenciamutató-kezelők számára.
- (17) Az egyenértékűségi határozat hatálya alá tartozó referenciamutatók az uniós referenciamutatókkal egyenértékű módon szabályozottnak és felügyeltnek számítanak. Indokolt ezért, hogy a jóváhagyás vagy elismerés kérelmezésére vonatkozó kötelezettség ne legyen alkalmazandó a jelentős referenciamutatók egyenértékűségi határozat hatálya alá tartozó, harmadik országban található kezelőire.

- (18) Az átláthatóság és a jogbiztonság érdekében indokolt, hogy a referenciamutatót jelentősnek minősítő illetékes hatóságok meghatározzák azokat a lehetséges felhasználási korlátozásokat, amelyek akkor alkalmazandók, ha a szóban forgó referenciamutató kezelője nem jár sikerrel az engedélyezés vagy nyilvántartásba vétel tekintetében, vagy adott esetben nem felel meg a jóváhagyási vagy elismerési követelményeknek.
- (19) A nem megfelelően felügyelt jelentős referenciamutatók felhasználásához kapcsolódó kockázatok csökkentése érdekében, ha a jelentőssé váló referenciamutató kezelője az előírt határidőn belül nem kérelmezi az engedélyezést, a nyilvántartásba vételt, az elismerést vagy a jóváhagyást, vagy nem jár sikerrel az engedélyezés, a nyilvántartásba vétel, az elismerés vagy a jóváhagyás tekintetében, vagy esetében visszavonásra kerül az engedélyezés, a nyilvántartásba vétel, a jóváhagyás vagy az elismerés, akkor indokolt, hogy az illetékes hatóság vagy adott esetben az ESMA nyilvános közleményben kijelentse, hogy az adott referenciamutató-kezelő által előállított jelentős referenciamutatók nem alkalmasak az Unióban való felhasználásra.
- (20) A referenciamutató-felhasználók az általuk felhasznált vagy felhasználni kívánt referenciamutatók szabályozási státuszáról az átláthatóság útján tájékozódnak. Ezért az ESMA-nak a referenciamutató-kezelők és referenciamutatók nyilvántartásába azokat a referenciamutatókat kell bejegyeznie, amelyek tekintetében az (EU) 2016/1011 rendelet a legrészletesebb követelményeket írja elő, mivel az Unióban való felhasználásuk meghaladja a jelentős referenciamutatókra vonatkozóan meghatározott küszöbértéket, vagy valamely nemzeti felügyeleti hatóság vagy az ESMA jelentősnek minősíti őket, vagy kritikus referenciamutatónak minősülnek. Ugyanezen okból az ESMA-nak az említett nyilvántartásba be kell jegyeznie az engedélyezett vagy nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők által előállított uniós éghajlatváltozási referenciamutatókat és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókat is. Végül az ESMA-nak a nyilvántartásba be kell jegyeznie azokat a referenciamutatókat is, amelyek további felhasználását az illetékes hatóság vagy az ESMA nyilvános közleményben megtiltotta. A felhasználók terheinek további csökkentése érdekében ezeket az információkat az egységes európai hozzáférési ponton (ESAP) is könnyen hozzáférhetővé kell tenni.
- (21) Az e rendelettel bevezetett szabályokra való zökkenőmentes átállás biztosítása, valamint annak elkerülése érdekében, hogy a referenciamutató-kezelőknek egynél több nyilvántartásba vételi vagy engedélyezési eljáráson kelljen átesniük, az illetékes hatóságoknak és az ESMA-nak az e módosító rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított két éven át egyszerűbb kérelmezési eljárásokat kell biztosítaniuk azon, már engedélyezett, nyilvántartásba vett, jóváhagyott vagy elismert referenciamutató-kezelők számára, amelyek új engedélyt, nyilvántartásba vételt, jóváhagyás vagy elismerést kérelmeznek.
- (22) Annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok és az ESMA számára elegendő idő álljon rendelkezésre a potenciálisan jelentős referenciamutatókra vonatkozó információk összegyűjtéséhez, és ahhoz, hogy a meglévő infrastruktúrákat az e módosító rendeletben javasolt új kerethez igazítsák, e rendelet alkalmazásának kezdőnapját el kell halasztani.
- (23) Az (EU) 2016/1011 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2016/1011 rendelet módosításai

Az (EU) 2016/1011 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:
 - a) a szöveg a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A II., III., IV. és VI. cím csak a kritikus referenciamutatókra, a jelentős referenciamutatókra, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra alkalmazandó.”;
 - b) a (2) bekezdés g) és i) pontját el kell hagyni.
2. A 3. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:
 - a) a 22a. pontot el kell hagyni;
 - b) a 27. pontot el kell hagyni.
3. Az 5. cikk a következőképpen módosul:
 - a) az (5) bekezdés második albekezdésének utolsó mondatát el kell hagyni;
 - b) a (6) bekezdést el kell hagyni.
4. A 11. cikk a következőképpen módosul:
 - a) az (5) bekezdés első albekezdésének utolsó mondatát el kell hagyni;
 - b) a (6) bekezdést el kell hagyni.
5. A 13. cikk a következőképpen módosul:
 - a) a (3) bekezdés első albekezdésének utolsó mondatát el kell hagyni;
 - b) a (4) bekezdést el kell hagyni.
6. A 16. cikk a következőképpen módosul:
 - a) az (5) bekezdés második albekezdésének utolsó mondatát el kell hagyni;
 - b) a (6) bekezdést el kell hagyni.
7. A III. cím 2. fejezetének címe helyébe a következő szöveg lép:

„Referencia-kamatlábak”.
8. A 18a. cikket el kell hagyni.
9. A 19a. cikk a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Azok a referenciamutató-kezelők, amelyeket nem engedélyeztek vagy vettek nyilvántartásba a 34. cikk alapján:

 - a) nem állíthatnak elő uniós éghajlatváltozási referenciamutatókat vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókat;
 - b) az Unióban való felhasználás céljából általuk rendelkezésre bocsátott referenciamutatók kapcsán nem jelezhetik vagy sugallhatják – sem a mutatók nevében, sem azok jogi vagy marketingdokumentációjában –, hogy azok megfelelnek az uniós

éghajlatváltozási referenciamutatók vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók előállítására vonatkozó követelményeknek.”

10. A 19d. cikket el kell hagyni.
11. A 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„24. cikk

Jelentős referenciamutatók

- (1) A kritikus referenciamutatónak nem minősülő referenciamutató jelentősnek minősül, ha teljesül az alábbi feltételek valamelyike:

a) a referenciamutatót az Unión belül, közvetlenül vagy több mutató kombinálásában közvetve, pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek referenciájaként vagy befektetési alapok teljesítményének mérésére használják, és azok átlagos összértéke a referenciamutató összes lejáratú vagy – adott esetben – futamidősávja figyelembevételével egy hat hónapos időszakban legalább 50 milliárd EUR;

b) a referenciamutatót a (3), (4) és (5) bekezdésben megállapított eljárással vagy a (6) bekezdésben meghatározott eljárással jelentősnek minősítették.

- (2) Ha a referenciamutató-kezelő egy vagy több referenciamutatója átlépi az (1) bekezdés a) pontjában említett küszöbértéket, a referenciamutató-kezelő haladéktalanul értesíti azon tagállam illetékes hatóságát, amelyben található, vagy – ha harmadik országban található – az ESMA-t. Az értesítés kézhezvételét követően az illetékes hatóság vagy – adott esetben – az ESMA a honlapján közzétett nyilatkozattal jelentősnek minősíti az adott referenciamutatót.

A referenciamutató-kezelő kérésre információval látja el azon tagállam illetékes hatóságát, amelyben található, vagy – ha harmadik országban található – az ESMA-t a tekintetben, hogy ténylegesen sor került-e az (1) bekezdés a) pontjában említett küszöbérték átlépésére.

Ha az illetékes hatóság vagy – harmadik országbeli referenciamutató-kezelő esetében – az ESMA egyértelmű és bizonyítható okkal feltételezi, hogy egy referenciamutató átlépi az (1) bekezdés a) pontjában említett küszöbértéket, az illetékes hatóság vagy az ESMA erről közleményt adhat ki. Ez a közlemény ugyanolyan kötelezettségeket ró a referenciamutató-kezelőre, mint a (2) bekezdésben említett értesítés. Az illetékes hatóság vagy az ESMA e közlemény kibocsátása előtt legalább 10 munkanappal tájékoztatja az érintett referenciamutató kezelőjét megállapításairól, és felkéri azt észrevételei benyújtására.

- (3) Az illetékes hatóság – az ESMA-val a (4) bekezdésnek megfelelően konzultálva és annak tanácsát figyelembe véve – jelentősnek minősítheti az Unióban található referenciamutató-kezelő által előállított azon referenciamutatót is, amely nem felel meg az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételnek, viszont megfelel az alábbi feltételek mindegyikének:

a) a referenciamutató nem, vagy csak nagyon kevés megfelelő piacvezérelt helyettesítővel rendelkezik;

b) amennyiben a referenciamutató előállítását beszüntetnék, vagy azt olyan bemeneti adatok alapján állítanák elő, amelyek már nem teljes mértékben tükrözik a mögöttes piaci vagy gazdasági valóságot, illetve nem megbízhatók,

az a tagállamában jelentős mértékben és kedvezőtlenül befolyásolná a piacok integritását, a pénzügyi stabilitást, a fogyasztókat, a reálgazdaságot vagy a háztartások és a vállalkozások finanszírozását.

c) a referenciamutatót még nem minősítette egy másik tagállam illetékes hatósága.

Ha az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy egy referenciamutató megfelel az első albekezdésben meghatározott kritériumoknak, akkor határozattervezetet készít a referenciamutató jelentősnek minősítéséről, és erről értesíti az érintett referenciamutató-kezelőt és adott esetben a referenciamutató-kezelő székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságát. Az érintett illetékes hatóság a határozattervezetről is konzultál az ESMA-val.

Az érintett referenciamutató-kezelőknek és a referenciamutató-kezelő székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságának az érintett minősítő illetékes hatóság határozattervezetéről szóló értesítés időpontjától számítva 15 munkanap áll rendelkezésére, hogy írásban észrevételeket és megjegyzéseket tegyen. Az érintett minősítő illetékes hatóság tájékoztatja az ESMA-t a beérkezett észrevételekről és megjegyzésekről, és azokat kellőképpen mérlegeli a végleges határozat elfogadása előtt.

A minősítő illetékes hatóság értesíti az ESMA-t a határozatról, és azt indokolatlan késedelem nélkül, az indokok és a következmények feltüntetésével közzéteszi a honlapján.

- (4) Amikor az illetékes hatóság konzultációba kezd az ESMA-val egy referenciamutatónak a (3) bekezdés első albekezdésével összhangban tervezett jelentősnek minősítésével kapcsolatban, az ESMA három hónapon belül tanácsot ad, és abban az érintett referenciamutató sajátos jellemzőinek fényében figyelembe veszi a következő tényezőket:

a) a konzultáló illetékes hatóság megfelelően alátámasztotta-e azon értékelését, miszerint teljesülnek a (3) bekezdés első albekezdésében említett feltételek;

b) amennyiben a referenciamutató előállítását beszüntetnék, vagy azt olyan bemeneti adatok alapján állítanák elő, amelyek már nem teljes mértékben tükrözik a mögöttes piaci vagy gazdasági valóságot, illetve nem megbízhatók, az a konzultáló illetékes hatóság tagállamától eltérő tagállamokban jelentős mértékben és kedvezőtlenül befolyásolná-e a piacok integritását, a pénzügyi stabilitást, a fogyasztókat, a reálgazdaságot vagy a háztartások és a vállalkozások finanszírozását.

A b) pont alkalmazásában az ESMA adott esetben kellően figyelembe veszi a konzultáló hatóság által a (3) bekezdés harmadik albekezdése alapján szolgáltatott információkat.

- (5) Ha az ESMA megállapítása szerint egy referenciamutató egynél több tagállamban is megfelel a (3) bekezdés első albekezdésének a)–c) pontjában foglalt feltételeknek, erről tájékoztatja az érintett tagállamok illetékes hatóságait. E hatóságok megállapodnak arról, hogy közülük melyik minősítse jelentős referenciamutatónak az érintett referenciamutatót.

Ha az illetékes hatóságok nem értenek egyet az első albekezdésben említett ügyben, akkor azt az ESMA elé utalják, amely az 1095/2010/EU rendelet 19. cikkével összhangban rendezi a nézeteltérést.

- (6) Az ESMA egy illetékes hatóság kérésére jelentősnek minősítheti a harmadik országban található referenciamutató-kezelő által előállított azon referenciamutatót is, amely nem felel meg az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott küszöbértéknek, viszont megfelel az alábbi feltételek mindegyikének:

a) a referenciamutató nem, vagy csak nagyon kevés megfelelő piacvezérelt helyettesítővel rendelkezik;

b) amennyiben a referenciamutató előállítását beszüntetnék, vagy azt olyan bemeneti adatok alapján állítanák elő, amelyek már nem teljes mértékben tükrözik a mögöttes piaci vagy gazdasági valóságot, illetve nem megbízhatók, az egy vagy több tagállamban jelentős mértékben és kedvezőtlenül befolyásolná a piacok integritását, a pénzügyi stabilitást, a fogyasztókat, a reálgazdaságot vagy a háztartások és a vállalkozások finanszírozását.

Az ESMA a minősítő határozat meghozatala előtt a lehető leghamarabb tájékoztatja e szándékáról a referenciamutató kezelőjét, és felkéri arra, hogy 15 munkanapon belül nyújtson be egy indoklással ellátott nyilatkozatot a referenciamutató jelentősnek minősítésével kapcsolatos értékelés szempontjából releváns információkkal.

Adott esetben az ESMA a lehető leghamarabb felkéri annak a joghatóságnak az illetékes hatóságát, amelyben a referenciamutató-kezelő található, hogy bocsássa rendelkezésre a referenciamutató minősítésével kapcsolatos értékelés szempontjából releváns információkat.

Az ESMA indoklással látja el a minősítő határozatot a tekintetben, hogy az érintett referenciamutató egyedi jellemzőit figyelembe véve elegendő bizonyíték áll-e rendelkezésre az e bekezdés első albekezdésében említett feltételek teljesülését illetően.

Az ESMA a honlapján közzéteszi az indoklással ellátott határozatot, és erről indokolatlan késedelem nélkül értesíti a kérelmező illetékes hatóságot vagy hatóságokat.

- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 49. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett küszöbérték meghatározásához alkalmazandó, a piaci, ár- és szabályozási fejleményeket figyelembe vevő számítási módszer részletes meghatározása céljából.”

12. A szöveg a következő 24a. cikkel egészül ki:

„24a. cikk

A jelentős referenciamutatók kezelőire vonatkozó követelmények

- (1) A 24. cikk (2) bekezdése szerinti értesítés esetén az említett cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kritériumnak megfelelő referenciamutató kezelője 60 munkanapon belül engedélyt vagy nyilvántartásba vételt kér azon tagállam illetékes hatóságánál, amelyben található. Ha a referenciamutató-kezelő harmadik országban található, és az érintett referenciamutató nem tartozik a 30. cikk alapján elfogadott egyenértékűségi határozat hatálya alá, a

referenciamutató-kezelő a 24. cikk (2) bekezdésében említett értesítést követő 60 munkanapon belül kérelmezi a következők valamelyikét:

- a) elismerés az ESMA-nál a 32. cikk szerinti eljárás alapján;
 - b) jóváhagyás a 33. cikk szerinti eljárás alapján.
- (2) A 24. cikk (3) bekezdésében említett minősítés esetén az érintett referenciamutató kezelője – amennyiben engedélyezésére vagy nyilvántartásba vételére még nem került sor – 60 munkanapon belül, a 34. cikkel összhangban engedélyt vagy nyilvántartásba vételt kér a minősítő illetékes hatóságnál.
- (3) A 24. cikk (6) bekezdésében említett minősítés esetén az érintett referenciamutató kezelője – amennyiben az érintett referenciamutató nem tartozik a 30. cikk alapján elfogadott egyenértékűségi határozat hatálya alá – 60 munkanapon belül kérelmezi a következők valamelyikét:
- a) elismerés az ESMA-nál a 32. cikk szerinti eljárás alapján;
 - b) jóváhagyás a 33. cikk szerinti eljárás alapján.
- (4) Az ESMA vagy az illetékes hatóságok az e rendelet alapján rájuk ruházott felügyeleti és szankcionálási hatáskörrel élve biztosítják, hogy az érintett referenciamutató-kezelők teljesítsék kötelezettségeiket.
- (5) Az illetékes hatóság vagy az ESMA az alábbi feltételek bármelyikének teljesülése esetén nyilvános közleményt ad ki arról, hogy a referenciamutató-kezelő által előállított jelentős referenciamutató nem felel meg e rendeletnek, és hogy a felhasználóknak tartózkodniuk kell a referenciamutató használatától:
- a) az érintett referenciamutató-kezelő a 24. cikk (2) bekezdésében említett értesítést, a 24. cikk (3) bekezdésében említett minősítést vagy a 24. cikk (6) bekezdésében említett minősítést követő 60 munkanapon belül nem kezdeményezett eljárást az e cikk (2) bekezdésének való megfelelés érdekében;
 - b) az engedélyezési, nyilvántartásba vételi, elismerési vagy jóváhagyási eljárás sikertelen volt;
 - c) az ESMA a 31. cikkel összhangban visszavonta a referenciamutató-kezelő nyilvántartásba vételét;
 - d) az ESMA a 34. cikk (6) bekezdésével összhangban visszavonta vagy felfüggesztette az érintett referenciamutató-kezelő elismerését;
 - e) az érintett referenciamutató-kezelő jóváhagyása megszűnt;
 - f) az illetékes hatóság visszavonta vagy felfüggesztette az érintett referenciamutató-kezelő engedélyét vagy nyilvántartásba vételét.

Az illetékes hatóságok indokolatlan késedelem nélkül értesítik az ESMA-t az összes kiadott nyilvános közleményről. Az ESMA a honlapján közzéteszi az összes kiadott nyilvános közleményt. Az ESMA vagy az illetékes hatóság indokolatlan késedelem nélkül eltávolítja a nyilvános közleményt, amint megszűnnek az annak kiadásához vezető okok.”

13. A III. cím 6. fejezetét el kell hagyni.
14. A 29. cikk a következőképpen módosul:
 - a) a cím helyébe a következő szöveg lép:

„A jelentős referenciamutatók, az uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók felhasználása”;

- b) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A felügyelt szervezet nem tehet új hivatkozást a jelentős referenciamutatóra vagy több ilyen referenciamutató kombinációjára az Unióban, ha a szóban forgó referenciamutató vagy referenciamutató-kombináció az ESMA vagy az illetékes hatóság által a 24a. cikk (5) bekezdésével összhangban kiadott nyilvános közlemény tárgyát képezi. A felügyelt szervezet nem tehet új hivatkozást az uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra vagy ilyen referenciamutatók kombinációjára az Unióban, ha a szóban forgó referenciamutatók kezelője nem szerepel a 36. cikkben említett nyilvántartásban.

A felügyelt szervezetek rendszeresen konzultálnak a 28a. cikkben említett egységes európai hozzáférési ponttal (ESAP) vagy a 36. cikkben említett ESMA-nyilvántartással annak érdekében, hogy ellenőrizzék az általuk használni kívánt jelentős referenciamutatók, uniós éghajlatváltozási referenciamutatók vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók kezelőinek szabályozási státuszát.

Az első albekezdéstől eltérve az ESMA vagy adott esetben az illetékes hatóság engedélyezheti a 24a. cikk (5) bekezdésével összhangban kiadott nyilvános közlemény tárgyát képező referenciamutató használatát, a nyilvános közlemény közzétételétől számított hat hónapos, egyszer megújítható időszakra, ha ez a súlyos piaci zavarok elkerülése érdekében szükséges.”

- c) a szöveg a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A meglévő pénzügyi ügyletekben vagy pénzügyi eszközökben a 24a. cikk (5) bekezdése szerinti nyilvános közlemény hatálya alá tartozó referenciamutatót használó felügyelt szervezet az említett közlemény közzétételétől számított hat hónapon belül megfelelő alternatívával helyettesíti a referenciamutatót, vagy kiad és a honlapján közzétesz egy olyan nyilatkozatot, amelyben tájékoztatja az ügyfeleket a megfelelő alternatíva hiányáról.”

15. A 32. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdést el kell hagyni;
b) a (2) és a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A harmadik országban található referenciamutató-kezelőnek, amely a 24a. cikk (1) és (3) bekezdésében említett elismerést meg kívánja szerezni, meg kell felelnie ennek a rendeletnek, a 11. cikk (4) bekezdése, a 16., a 20., a 21. és a 23. cikk kivételével. A harmadik országban található referenciamutató-kezelő e fenti előírást a pénzügyi referenciamutatókra vonatkozó IOSCO-elvek vagy adott esetben az árjelentő ügynökségekre vonatkozó IOSCO-elvek alkalmazásával is teljesítheti, amennyiben az ilyen alkalmazás egyenértékű az e rendeletnek való megfeleléssel, a 11. cikk (4) bekezdése, a 16., a 20., a 21. és a 23. cikk kivételével.

Annak meghatározásakor, hogy az első albekezdésben említett feltétel teljesül-e, valamint a pénzügyi referenciamutatókra vonatkozó IOSCO-elveknek vagy adott esetben az árjelentő ügynökségekre vonatkozó IOSCO-

elveknek való megfelelés értékelésekor az ESMA figyelembe veheti a következőket:

- a) a harmadik országban található referenciamutató-kezelő független külső könyvvizsgáló általi értékelése;
- b) az azon harmadik ország illetékes hatósága által kiállított tanúsítvány, amelyben a referenciamutató-kezelő található.

Ha és amennyiben a harmadik országbeli referenciamutató-kezelő bizonyítani tudja, hogy az általa előállított referenciamutató szabályozott adatokon alapul, vagy olyan áruipiaci referenciamutató, amely nem alapul többségükben felügyelt szervezetekből álló adatszolgáltatások adatszolgáltatásán, a referenciamutató-kezelő nem kötelezhető azon előírások tiszteletben tartására, amelyek a 17. cikk és a 19. cikk (1) bekezdése alapján nem alkalmazandók a szabályozott adatokon alapuló referenciamutatók és az áruipiaci referenciamutatók előállítására.

- (3) Az elismerést megszerezni kívánó, harmadik országban található referenciamutató-kezelőknek jogi képviselővel kell rendelkezniük. A jogi képviselő az Unióban található olyan természetes személy vagy jogi személy, akit vagy amelyet az adott referenciamutató-kezelő egyértelműen kijelölt arra, hogy a referenciamutató-kezelő e rendeletről eredő kötelezettségei tekintetében az adott referenciamutató-kezelő nevében eljárjon. A jogi képviselő a referenciamutató-kezelő e rendelet szerint végzett referenciamutató előállítására vonatkozó ellenőrzést lát el a referenciamutató-kezelővel együtt, és e tekintetben beszámolási kötelezettséggel tartozik az ESMA felé.”;

- c) az (5) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A (2) bekezdésben említett elismerést megszerezni kívánó, harmadik országban található referenciamutató-kezelőknek az elismerést az ESMA-nál kell kérelmezniük. A kérelmező referenciamutató-kezelő minden olyan információt benyújt az ESMA-nak, amely alapján az meggyőződhet arról, hogy a 24. cikkel összhangban minősített referenciamutatója vagy referenciamutatói tekintetében a referenciamutató-kezelő az elismerés időpontjáig megtette a (2) bekezdésben megállapított követelményeknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket. A kérelmező referenciamutató-kezelő adott esetben megnevezi a felügyeletéért felelős, harmadik országbeli illetékes hatóságot.

Az ESMA a kérelem kézhezvételét követő 15 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a kérelmet hiánytalanul nyújtották-e be, és ennek megfelelően értesíti a kérelmezőt. Amennyiben a kérelem hiányos, a kérelmező benyújtja az ESMA által kért kiegészítő információkat. Az ezen albekezdésben említett határidőt attól a naptól kezdődően kell számítani, amelyen a kérelmező az ilyen kiegészítő információkat benyújtotta.”

16. A 34. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Unióban található természetes vagy jogi személynek, aki vagy amely referenciamutató-kezelőként jár el vagy kíván eljárni, az alábbiak

beszerzése érdekében a 40. cikk szerint kijelölt azon tagállam illetékes hatóságához kell kérelemmel fordulnia, amelyben az adott személy található:

- a) engedély, ha olyan indexeket állít elő vagy kíván előállítani, amelyeket kritikus referenciamutatóként, jelentős referenciamutatóként, uniós éghajlatváltozási referenciamutatóként vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatóként használnak fel vagy szándékoznak felhasználni;
- b) nyilvántartásba vétel olyan – referenciamutató-kezelőtől eltérő – felügyelt szervezet esetében, amely olyan indexeket állít elő vagy kíván előállítani, amelyeket jelentős referenciamutatóként, uniós éghajlatváltozási referenciamutatóként vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatóként használnak fel vagy szándékoznak felhasználni, azzal a feltétellel, hogy a referenciamutató előállításának tevékenységét nem akadályozza a felügyelt szervezetre érvényes ágazati szabályozás, és az előállított indexek egyike sem minősülne kritikus referenciamutatónak.”

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az (1) bekezdésben említett kérelmet az adott kérelmező által előállított index pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek referenciájaként vagy befektetési alap teljesítményének mérésére való felhasználására vonatkozóan a felügyelt szervezet által kötött megállapodás létrejöttétől számított 30 munkanapon belül vagy adott esetben a 24a. cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott határidőkön belül kell benyújtani.”

17. A 36. cikk (1) bekezdése a következő e)–j) ponttal egészül ki:

- „e) az ESMA vagy az illetékes hatóság által a 24. cikk (2) bekezdése alapján közzétett nyilatkozat hatálya alá tartozó referenciamutatók és az ilyen nyilatkozatokra mutató hiperlinkek;
- f) az ESMA felé az illetékes hatóságok által a 24. cikk (4) bekezdése alapján bejelentett minősítés hatálya alá tartozó referenciamutatók és az ilyen minősítésekre mutató hiperlinkek;
- g) az ESMA általi minősítés hatálya alá tartozó referenciamutatók és az ilyen minősítésekre mutató hiperlinkek;
- h) az ESMA és az illetékes hatóságok által a 24a. cikk (5) bekezdése alapján kiadott nyilvános közlemények hatálya alá tartozó referenciamutatók és az ilyen nyilvános közleményekre mutató hiperlinkek;
- i) az Unióban való felhasználásra rendelkezésre álló uniós éghajlatváltozási referenciamutatók és a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatók jegyzéke;
- j) a kritikus referenciamutatók jegyzéke.”

18. A 41. cikk (1) bekezdése a következő k) és l) ponttal egészül ki:

- „k) a 24. cikk (3) bekezdésével összhangban jelentősnek minősíthetnek egy referenciamutatót;

- l) amennyiben alapos okkal feltételezhető, hogy sérül a 3A. fejezetben meghatározott követelmények valamelyike, a referenciamutató-kezelőt arra kötelezhetik, hogy egy legfeljebb 12 hónapos időszakban:
- i. ne állítson elő uniós éghajlatváltozási referenciamutatókat vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókat;
 - ii. az Unióban való felhasználás céljából általa rendelkezésre bocsátott referenciamutatók kapcsán ne utaljon uniós éghajlatváltozási referenciamutatókra vagy a Párizsi Megállapodáshoz igazodó uniós referenciamutatókra, sem a mutatók nevében, sem azok jogi vagy marketingdokumentációjában;
 - iii. az Unióban való felhasználás céljából általa rendelkezésre bocsátott referenciamutatók kapcsán ne utaljon az ilyen referenciamutatók előállítása esetében alkalmazandó követelményeknek való megfelelésre, sem a mutatók nevében, sem azok jogi vagy marketingdokumentációjában.”
19. A 42. cikk a következőképpen módosul:
- a) az (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő szöveg lép:
- „a) a 4–16. cikk, a 19a., 19b., 19c. és 21. cikk, a 23–29. cikk vagy a 34. cikk bármilyen megsértése, amennyiben azok alkalmazandók; és”;
- b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:
- i. a g) pont i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:
- „i. a 4–10. cikk, a 11. cikk (1) bekezdésének a), b), c) és e) pontja, a 11. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 12–16., a 21., a 23–29. és a 34. cikk megsértése esetén 500 000 EUR, vagy a nemzeti pénznemben 2023. december 31-én ennek megfelelő összeg azokban a tagállamokban, amelyeknek a hivatalos pénzneme nem az euro; vagy”;
- ii. a h) pont i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:
- „i. a 4–10., cikk, a 11. cikk (1) bekezdésének a), b), c) és e) pontja, a 11. cikk (2) és (3) bekezdése, valamint a 12–16., a 21., a 23–29. és a 34. cikk megsértése esetén 1 000 000 EUR vagy a nemzeti pénznemben 2023. december 31-én ennek megfelelő összeg azokban a tagállamokban, amelyeknek a hivatalos pénzneme nem az euro, vagy a jogi személy rendelkezésre álló legutolsó, a vezető testület által jóváhagyott beszámoló szerinti teljes éves árbevételének 10 %-a, attól függően, hogy melyik a nagyobb; vagy”.
20. A 49. cikk a következőképpen módosul:
- a) a (2) és a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
- „(2) A Bizottságnak a 3. cikk (2) bekezdésében, a 13. cikk (2a) bekezdésében, a 19a. cikk (2) bekezdésében, a 19c. cikk (1) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében, a 24. cikk (7) bekezdésében, a 27. cikk (2b) bekezdésében, a 33. cikk (7) bekezdésében, az 51. cikk (6) bekezdésében és az 54. cikk (3) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól, 2024. június 30-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb 2028. december 31-ig jelentést készít a felhatalmazásról. A

felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

„(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésében, a 13. cikk (2a) bekezdésében, a 19a. cikk (2) bekezdésében, a 19c. cikk (1) bekezdésében, a 20. cikk (6) bekezdésében, a 24. cikk (7) bekezdésében, a 27. cikk (2b) bekezdésében, a 30. cikk (2a) bekezdésében, a 30. cikk (3a) bekezdésében, a 33. cikk (7) bekezdésében, a 48i. cikk (10) bekezdésében, a 48l. cikk (3) bekezdésében, az 51. cikk (6) bekezdésében és az 54. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.”;

b) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A 3. cikk (2) bekezdése, a 13. cikk (2a) bekezdése, a 19a. cikk (2) bekezdése, a 19c. cikk (1) bekezdése, a 20. cikk (6) bekezdése, a 24. cikk (7) bekezdése, a 27. cikk (2b) bekezdése, a 30. cikk (2a) bekezdése, a 30. cikk (3a) bekezdése, a 33. cikk (7) bekezdése, a 48i. cikk (10) bekezdése, a 48l. cikk (3) bekezdése, az 51. cikk (6) bekezdése vagy az 54. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő három hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam három hónappal meghosszabbodik.”

21. Az 51. cikk a következő (4c) bekezdéssel egészül ki:

„(4c) Az illetékes hatóságok és az ESMA biztosítják, hogy a [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e módosító rendelet alkalmazásának kezdőnapja]-án/-én engedélyezett, nyilvántartásba vett, jóváhagyott vagy elismert referenciamutató-kezelők egyszerűsített eljárásban részesülhessenek, ha [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e módosító rendelet alkalmazásának kezdőnapja + két év]-ig a 24a. cikk (1), (2) vagy (3) bekezdése alapján – értelemszerűen – engedélyezést, nyilvántartásba vételt, elismerést vagy jóváhagyást kérelmeznek.”

2. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2026. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök